Litgrid

LITGRID AB

KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS 2017 M. FINANSINĖS ATASKAITOS, PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA IR KONSOLIDUOTU METINIU PRANEŠIMU

Litgrid AB
A. Juozapavičiaus g. 13
LT-09311, Vilnius
T +370 707 02171
F +370 5 272 3986
info@litgrid.eu

www.litgrid.eu

Įmonės kodas
302564383
PVM mokėtojo kodas
LT100005748413

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2018 m. kovo 21 d., Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko patvirtintomis Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, LITGRID AB generalinis direktorius Daivis Virbickas, finansų kontrolierius, pavaduojantis finansų departamento direktorių Vytautas Tauras ir vyriausiasis finansininkas - apskaitos skyriaus vadovas Žydrūnas Augutis, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pateikiamos LITGRID AB Konsoliduotosios ir Bendrovės 2017 metų finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo LITGRID AB ir konsoliduotą įmonių grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną ir pinigų srautus; 2017 metų konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai parodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, konsoliduota įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius — Daivis Virbickas

Finansų kontrolierius,
pavaduojantis finansų departamento direktorių — Vytautas Tauras

Vyriausiasis finansininkas — Žydrūnas Augutis

Litgrid

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	**3**
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS	**10**
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	57
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	58
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	59
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	60
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	61

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2018 m. kovo 21 d.

Daivis Virbickas Generalinis direktorius	Vytautas Tauras Finansų kontrolierius pavaduojantis Finansų departamento direktorių	Žydrūnas Augutis Vyriausiasis finansininkas

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „LITGRID“ akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „LITGRID“ (toliau – Bendrovė) ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2017 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų ir atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis
Bendrovės ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. atskiroji bei konsoliduotoji finansinės padėties ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskirosios bei konsoliduotosios bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji pinigų srautų ataskaitos; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas
Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei ir Grupei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 38 pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 1 000 tūkst. Eur, kas sudaro 2,5 % pelno neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos, ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir investicijų vertės sumažėjimo sąnaudų (EBITDA).

Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 1 000 tūkst. Eur, kas sudaro 2,5 % pelno neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos, ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudų (EBITDA).

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo dvi dukterines įmones (2016 m. gruodžio 31 d. – dvi dukterines įmones). UAB „PricewaterhouseCoopers“ atliko visų Grupės įmonių pilnos apimties auditą.

- Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas
- Investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimas (atskirosiose finansinėse ataskaitose)

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės ir Grupės reikšmingumo lygį atskirosioms ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	1 000 tūkst. Eur (2016: 1 200 tūkst. Eur)
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	1 000 tūkst. Eur (2016: 1 217 tūkst. Eur)
Kaip mes jį nustatėme	2,5 % EBITDA
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome EBITDA, nes, mūsų nuomone, būtent šiuo kriterijumi dažniausiai remiasi finansinių ataskaitų vidaus naudotojai (vadovybė) ir finansinių ataskaitų išorės naudotojai (suinteresuotosios šalys, įskaitant akcininkus, priežiūros instituciją ir kreditorius) vertindami Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatus.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 50 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	*Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką*
Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas *Žr. 2.7, 3 ir 5 pastabas atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose.* Vadovaujantis Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto apskaitos principais, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, kuri yra lygi turto tikrajai vertei perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Šiai sričiai skyrėme pagrindinį dėmesį dėl atskirojoje ir konsoliduotojoje finansinės padėties ataskaitose apskaityto ilgalaikio materialiojo turto likučio reikšmingumo (kuris 2017 m. gruodžio 31 d. buvo lygus atitinkamai 375,8 mln. Eur ir 378,1 mln. Eur) ir dėl to, kad vadovybei vertinant, ar ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo tos, kuri būtų nustatyta remiantis turto	Išsiaiškinome, supratome ir įvertinome vadovybės taikomus principus, procesus, metodus ir prielaidas, taikomus nustatant ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę. Išanalizavome vadovybės informaciją apie elektros teisinio reguliavimo aplinkoje per 2017 m. įvykusius pasikeitimus, atsižvelgdami į vėliausius Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos priimtus nutarimus, įskaitant reguliuojamą investicijų grąžos rodiklį. Peržiūrėjome šiuos reikšmingus duomenis, kurie buvo naudojami taikant vertinimo modelį: numatomi pinigų srautai 2018–2025 m.; pinigų srautų koregavimai dėl dotacijų elektros jungčių projektams; diskontuota veiklos tęstinumo vertė po 2025 m., kuri remiasi reguliuojamo turto investicijų grąža; ir diskonto norma. Mes aptarėme šiuos duomenis su vadovybe ir,

tikrąja verte ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, reikia priimti svarbius sprendimus ir atlikti vertinimus.

Vadovybė taikė pajamų metodą remdamasi diskontuotais pinigų srautais ir nustatė, kad ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė viršijo šio turto apskaitinę vertę 2017 m. gruodžio 31 d.

Atsižvelgiant į tai, kad nustatytas verčių skirtumas yra mažesnis negu 5 % ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės 2017 m. gruodžio 31 d., vadovybė nusprendė, kad perkainoto turto tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo jo apskaitinės vertės, todėl šiam turtui nereikia atlikti tolesnio perkainojimo.

atitinkamai, sutikrinome juos su vidiniais ir išoriniais duomenimis.

Mes patikrinome, ar vertinimo modelis yra matematiškai tikslus, ar gauti rezultatai tiksliai palyginti su turto apskaitinėmis vertėmis.

Taip pat įvertinome ilgalaikio materialiojo turto vertinimo rezultatų jautrumą pasirinktų prielaidų pasikeitimams.

Mūsų darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės sprendimas nekeisti ilgalaikio materialiojo turto apskaitinių verčių yra pagrįstas ir tinkamas atsižvelgiant į surinktus įrodymus.

Investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimas (atskirosiose finansinėse ataskaitose)

Žr. 2.5, 3 ir 6 pastabas atskirosiose finansinėse ataskaitose.

Bendrovės dukterinė įmonė per 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus patyrė reikšmingų nuostolių, todėl esant investicijos į šią dukterinę įmonę vertės sumažėjimo požymių, Bendrovės vadovybė įvertino jos atsiperkamąją vertę 2017 m. gruodžio 31 d. ir pripažino 4,3 mln. Eur investicijos vertės sumažėjimą.

Šiai sričiai skyrėme pagrindinį dėmesį dėl su šiuo turtu susijusios rizikos, nes Bendrovės vadovybė priima reikšmingus sprendimus ir vadovaujasi reikšmingomis prielaidomis, vertindama numatomus būsimus pinigų srautus iš dukterinės įmonės bei nustatydama investicijos į ją atsiperkamąją vertę ir pripažindama vertės sumažėjimą.

Išanalizavome ir aptarėme su vadovybe investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimo požymius.

Peržiūrėjome investicijos vertės sumažėjimo testą atliktą Bendrovės vadovybės. Išanalizavome pagrindinius duomenis, panaudotus apskaičiuojant naudojimo vertę, įskaitant prielaidas dėl pajamų, pelningumo ir diskonto normos. Su vadovybe aptarėme dukterinės įmonės numatomą būsimų veiklos rezultatų pagrindą ir palyginome jį su istoriniais veiklos rezultatais bei esamų ir planuojamų sutarčių informacija.

Mūsų darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės sprendimas pripažinti vertės sumažėjimą investicijai yra pagrįstas ir tinkamas atsižvelgiant į surinktus įrodymus.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo dvi (2016 m. gruodžio 31 d. – dvi) dukterines įmones, informacija apie kurias atskleista 1-oje pastaboje. UAB „PricewaterhouseCoopers" atliko visų dukterinių įmonių pilnos apimties auditą.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą ir socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriais įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bendrovė ir Grupė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė konsoliduotojo metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2015 m. balandžio 24 d. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis akcininkų nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 3 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuotas auditorius yra Rimvydas Jogėla.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. kovo 21 d.

LITGRID AB KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

Valdybos pirmininko kreipimasis

Didžiuojuosi galimybe pristatyti EPSO-G grupei priklausančio elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ veiklos ataskaitą.
2017-ieji - dar vieni sėkmingi bendros kryptingos veiklos metai. Tęsdama sinchronizacijos su Kontinentinės Europos energetikos sistema parengiamuosius darbus, „Litgrid“ sėkmingai įgyvendino akcininkų keliamus tikslus ir išlaikė tvarius finansinius bei tinklo patikimumo rodiklius.
2017 m. Lietuvos verslas ir gyventojai jautė visos euro zonos atsigavimą, o šalies ekonomikoje tęsėsi tvaraus augimo tendencija. Augant šalies ūkiui, 2017 m. fiksavome didžiausią nuo 1992 m. elektros vartojimą Lietuvoje. Tai atvėrė mums galimybę efektyviau išnaudoti elektros perdavimo infrastruktūrą ir teikti paslaugas sistemos vartotojams pigiau, taip prisidedant prie Lietuvos ekonomikos konkurencingumo didinimo.
Patikimą perdavimo tinklo veiklą užtikrina efektyvi infrastruktūra, tinkamos investicijos ir profesionalus sistemos valdymas. Todėl itin svarbu, kad importuoti pigesnę elektrą iš kaimyninių šalių leidžiančių tarpsisteminių jungčių patikimumas pernai toliau gerėjo: „LitPol Link“ jungtis su Lenkija veikė be trikdžių, o „Nord Balt“ prieinamumas rinkai padidėjo iki 84 procentų. Šiemet suplanuotas jungties su Švedija movų keitimas leis mums sumažinti kainų svyravimą ir energijos tiekimo trikdžių riziką ilgalaikėje perspektyvoje. Šis pagerinimas vykdomas verslo ir visuomenės labui, siekiant užtikrinti patikimą ir stabilų elektros energijos perdavimą.
Ne mažiau svarbu yra tai, kad siekdami didinti veiklos skaidrumą ir atskaitingumą, „Litgrid“, kaip ir kitose EPSO-G grupės įmonėse, pradėjome taikyti vienodas apskaitos, atlygio, dividendų, korupcijos prevencijos, interesų ir rizikų valdymo, finansinės bei nefinansinės informacijos atskleidimo nuostatas. Siekiame, kad „Litgrid“ teikiama finansinė ir nefinansinė informacija leistų interesų turėtojams įvertinti mūsų elgseną rinkoje, poveikį aplinkai, santykius su darbuotojais ir visuomene. Ir svarbiausia, esame įsitikinę, kad 2017 m. tinkamai atlikti namų darbai rengiantis sinchronizacijai su Kontinentiniais Europos tinklais leis mums žodžius paversti darbais. Todėl nuoširdžiai dėkodamas kiekvienam „Litgrid“ darbuotojui, valdybos nariams ir akcininkams už bendradarbiavimą sakau – šiemet privalome susitelkti, kad metų pabaigoje galėtume didžiuotis – strategijoje užsibrėžtų tikslų įgyvendinime pasiekėme esminį proveržį.

Rimvydas Štilinis, „Litgrid“ valdybos pirmininkas

Generalinio direktoriaus kreipimasis

2017-ieji buvo nuoseklaus, atkaklaus ir dažnai nematomo „Litgrid“ profesionalų komandos darbo metai, padėję pagrindus ambicingų tikslų įgyvendinimui ir modernios vertybėmis grįstos organizacijos kūrimui.
Mūsų šūkis – „Energija mūsų ateičiai“ puikiai atspindėjo bendrovės prioritetus - daug dėmesio skyrėme strateginiam Lietuvos ir Baltijos valstybių tikslui – sinchronizacijai su Kontinentinės Europos tinklais – daug padarėme, kad ateinančiais metais galėtume sparčiai vykdyti infrastruktūros projektus, baigti tarptautines studijas.
„Litgrid“ komandos įgyvendinti integracijos į Europos rinką projektai „Nord Balt“ ir „LitPol Link“ įrodė savo vertę – šių jungčių dėka ženkliai mažėjo didmeninė elektros kaina Lietuvos gyventojams ir verslui. Kartu su partneriais sukūrėme bendrą patikimą Baltijos balansavimo rinką. Taip žingsnis po žingsnio mes įgyvendiname savo misiją – kuriame vertę visuomenei vadovaudamiesi savo vertybėmis - pagarba, profesionalumu, bendradarbiavimu, atsakomybe ir iniciatyvumu.
Mūsų prižiūrimas perdavimo tinklas užtikrina patikimą energijos tiekimą - esame tarp geriausių regione pagal patikimumo rodiklius. Tai ženkliai prisideda prie vertės kūrimo Lietuvai – patikimas elektros tiekimas gyvybiškai svarbus augančiai Lietuvos ekonomikai. Net ir ribotos konkurencijos sąlygomis sėkmingai įvykdėme galios rezervo aukcioną – vieną svarbiausių projektų leidžiančių užtikrinti nenutrūkstamą elektros tiekimą.
Esame nuolatos tobulėjanti organizacija - 2017 metais pradėjome labai įdomią Lean kelionę. Lean padeda mums pagrindą augimui. Nuolatinis veiklos procesų tobulinimas tampa mūsų organizacijos kultūros ir kasdienio darbo dalimi, padeda išlaisvinti/įgalinti kolegų iniciatyvas, o išlaisvinta iniciatyva taps kertiniu sėkmės faktoriumi įgyvendinant mūsų viziją.
Pernai patvirtinome ilgalaikę „Litgrid“ strategiją ir iškėlėme sau dar didesnius tikslus, iš kurių išskirčiau mūsų naują viziją: „Pažangiausias perdavimo sistemos operatorius Europoje“. Nuoširdžiai tikiu, kad subūrę geriausių specialistų komandą, mes toliau sėkmingai didinsime pasitikėjimą energetikos sistema.

Daivis Virbickas, „Litgrid“ generalinis direktorius

I. Bendroji informacija apie įmonių grupę

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2017 metus.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys:

Pavadinimas	LITGRID AB (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 707 02171
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu; www.litgrid.eu

„Litgrid“ veikla

„Litgrid“, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. „Litgrid“ atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. „Litgrid“ įgyvendino strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva - Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva - Lenkija) projektus. Siekdami įtvirtinti šalies energetinį savarankiškumą, puoselėjame atsakomybės, racionalios kūrybos ir dialogo kultūrą.

„Litgrid“, būdama Lietuvos elektros energetikos sektoriaus stuburu, ne tik atsako už sistemoje suvartojamos ir pagaminamos elektros energijos balanso palaikymą ir patikimą elektros energijos perdavimą, bet ir vykdo strateginius Lietuvos elektros energetikos projektus, grindžia savo viziją ir strategines veiklos gaires Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais. Svarbiausios Lietuvos PSO veiklos sritys ir atsakomybės – šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija su Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūra; elektros rinkos vystymas ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija darbui sinchroniniu režimu.

„Litgrid“ strategija

2017 m. rugsėjo 28 d. „Litgrid“ valdyba pavirtino bendrovės strategiją 2018-2027 metams.

„Litgrid“ misija – patikimas kokybiškos elektros energijos perdavimas Europos rinkoje, kuriantis vertę visuomenei.

„Litgrid“ vizija – pažangiausias elektros perdavimo operatorius Europoje.

„Litgrid“ vertybės – bendradarbiavimas, pagarba, atsakomybė, profesionalumas, iniciatyvumas.

„Litgrid“ strateginiai tikslai ir prioritetai 2018-2027 m.:
- Sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais;
- Europos rinkos plėtra;
- Inovatyvus ir darnus sistemos ir turto valdymas;
- Modernios organizacijos vystymas;
- Tvarus vertės didinimas visuomenei.

„Litgrid“ – EPSO-G grupės įmonė

Valstybės valdomai UAB EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų valdo Energetikos ministerija, priklauso 96,6 proc. dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ ir 97,5 proc. elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ akcijų. UAB EPSO-G taip pat valdo 67 proc. Lietuvos energijos išteklių biržos operatoriaus UAB „Baltpool“ akcijų, o dukterinė bendrovė AB „Amber Grid“ kontroliuoja 66 proc. Lietuvos gamtinių dujų biržos operatoriaus UAB „GET Baltic“ akcijų - minėti biržų operatoriai siekia tapti regioninėmis energijos išteklių prekybos platformomis.

EPSO-G korporatyvinio valdymo tikslai yra:
- Nuosavybės teisės įgyvendinimas;
- Perdavimo sistemos ir kitų įmonių strateginis valdymas;
- Įmonių veiklos efektyvinimas;
- Skaidrumas.

„Litgrid“ veiklos planai ir prognozė

Pagrindinės „Litgrid“ veiklos kryptys:

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir pilnateise dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiamas rezultatas – Baltijos šalių sinchroninis sistemos darbas kontinentinės Europos tinkluose.

Bendra Europos elektros rinka

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos šalių ir Skandinavijos elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Esant didelės elektros rinkos dalimi bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas elektros tiekimo saugumas.

Elektros perdavimo tinklo integracija į Europos elektros infrastruktūrą

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stipriai išplėtotas ir patikimai tenkina vartotojų elektros poreikius. Nuo 2015 m. pabaigos Lietuvos elektros sistema asinchroniškai veikiančiomis jungtimis sujungta su Švedija ir Lenkija („LitPol Link“ jungtis yra dvigrandė) ir 12 sinchroninių jungčių sujungta su Latvijos bei rytinių kaimyninių valstybių elektros sistemomis. Elektros jungtys su Švedija „NordBalt” ir Lenkija „LitPol Link” pirmą kartą sujungė Lietuvos elektros energetikos sistemą su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. „Litgrid“ valdomas ir prižiūrimas elektros perdavimo tinklas sudaro galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, užtikrina priėjimą prie įvairiais energijos ištekliais turtingų elektros rinkų. Optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrina naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą.

Svarbiausi „Litgrid“ darbai 2017 metais

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

2017 m. kovą buvo baigta Europos Komisijos Jungtinio tyrimų studija dėl sinchronizacijos alternatyvų. Studijos rezultatai dar kartą patvirtino techniniu, ekonominiu ir elektros tiekimo patikimumo aspektais optimalų Baltijos šalių sinchronizacijos su Vakarų Europos tinklais scenarijų – sinchronizaciją su Kontinentinės Europos tinklais per Lenkijos elektros energetikos sistemą.

2017 m. gruodžio 7 d. BEMIP (angl. Baltic Energy Market Interconnection Plan) susitikime Europos Komisijos ir Baltijos šalių pareigūnai patvirtino, kad Baltijos šalių sinchronizavimas su KET yra prioritetinis projektas.

2017 m. gruodžio 28 d. Lenkijos (PSE) ir Baltijos šalių elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai („Litgrid“, „Augstsprieguma tikls“ ir „Elering“) pasirašė susitarimą dėl sinchronizacijos dinaminės studijos.

Pagrindiniai 2017 metų perdavimo tinklo projektai skirti sistemos sinchronizacijai su KET:

- Įvykdyta 83 proc. 330 kV elektros linijos Kruonio HAE-Alytus statybos darbų;
- „330 kV elektros linijos Lietuvos elektrinė-Vilnius“ poveikio aplinkai ataskaita suderinta su suinteresuotomis šalimis bei paskelbtas darbų viešasis pirkimas;
- baigta rengti „Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimas ir paruošimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos energetikos sistema“ projekto dokumentacija bei paskelbtas viešasis pirkimas.

Europos rinkos plėtra

Trijų Baltijos šalių elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai („Litgrid“, „Augstsprieguma tikls“ ir „Elering“), susitarė dėl bendros Baltijos balansavimo rinkos sudarymo ir bendros Baltijos balansavimo rinkos veiklos nuo 2018 m. sausio 1 dienos.

Tarpsisteminės elektros jungtys

„LitPol Link“ – dvigrandė jungtis nuo Alytaus Lietuvoje iki Elk Lenkijoje bei Alytaus nuolatinės srovės keitiklis. Per 2017 metus „LitPol Link“ jungties prieinamumas rinkai buvo 99 proc. laiko.

Elektros jungtis „NordBalt“ - vienas ilgiausių jūrinių kabelių pasaulyje, gerokai padidinantis energijos tiekimo saugumą Lietuvai ir Baltijos šalims. 2017 metais „NordBalt“ jungties prieinamumas rinkai buvo 84 proc. laiko. Siekiant užtikrinti geresnį „NordBalt“ jungties prieinamumą rinkai 2018 m. liepos 30 d. – spalio 9 d. bus keičiamos kabelių jungiamosios movos.

Elektros perdavimas ir tinklo patikimumas

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stipriai išplėtotas ir patikimai tenkina vartotojų elektros poreikius. Optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrina naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą.

Elektros perdavimas

Per 2017 metus „Litgrid“ aukštosios įtampos perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 992 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos, 2,71 proc. daugiau nei buvo perduota per 2016 metus. „Energijos skirstymo operatoriaus” vartotojams buvo perduota 8 988 mln. kWh arba 1,65 proc. daugiau negu 2016 m., kitiems vartotojams 1 004 mln. kWh arba 13,26 proc. daugiau negu 2016 m.

Elektros tinklo rekonstrukcija

Lietuvoje „Litgrid“ prižiūri 7029 kilometrus aukštos įtampos (400-330-110 kV) linijų bei 236 transformatorių pastotes ir skirstyklas. 2017 metais vykdyti perdavimo tinklo (oro linijų laidų ir atramų keitimų) rekonstrukcijų darbai bei 11 transformatorių pastočių bei skirstyklų rekonstrukcijos.

Perdavimo tinklo patikimumas

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus elektros energijos perdavimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus, elektros energijos perdavimo patikimumo lygiui nustatyti naudojami rodikliai ENS (energy not supplied) – dėl nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekis ir AIT (average interruption time) – vidutinė elektros perdavimo nutrūkimo trukmė.
2017 m. faktinis ENS buvo 1,68 MWh, AIT – 0,06 min. Šie rodikliai yra geresni nei Europos elektros perdavimų tinklų vidurkis.

Galios rezervai

2017 metais „Litgrid“ sėkmingai įvykdė tretinio elektros galios rezervo aukcioną 2018 metams ir pasirašė sutartis su rezervo tiekėjais. Tretinis elektros galios rezervas būtinas siekiant užtikrinti nenutrūkstamą elektros energijos tiekimą Lietuvos gyventojams ir verslui.

Inovatyvus ir darnus sistemos ir turto valdymas

2017 metais bendrovėje užbaigtas Turto valdymo informacinės sistemos (TVIS) etapas, baigta testuoti I etapo sistemos dalis, perkelta didžioji dalis duomenų. TVIS sistemos diegimo pagrindinis tikslas patobulinti ir standartizuoti turto valdymo procesus, apimant visos įmonės technologinį turtą. Pasinaudojant TVIS bus kaupiami skaitmenizuoti eksploataciniai duomenys, sistemoje įrenginiai bus vertinami pagal būklę, atitinkamai bus valdomos su turto valdymu susijusios rizikos. Turtui aprašyti bus naudojamas plačiai naudojamas hierarchinis duomenų modelis, kuris leis efektyviau ir tiksliau apskaityti turtą, valdyti aktualią techninę turto informaciją.

Modernios organizacijos vystymas

Bendrovė 2017 m. pradėjo LEAN praktikų bendrovės veikloje diegimo programą, kuri apima bendrovės darbuotojų ir vadovų mokymus ir pratybas taikyti LEAN praktikas ir metodus. LEAN programa apima atskirų pasirinktų procesų tobulinimo pratybas, standartizavimą, problemų sprendimo standartizavimą, LEAN praktikų diegimo strategijos ir kasdieninio veiklos valdymo procesuose.

„Litgrid“ narystė tarptautinėse organizacijose

„Litgrid“ įgyvendinamų projektų žinomumas ir palaikymas tarptautiniu mastu užtikrinamas dalyvaujant tarptautinėse asociacijose, pvz., Europos elektros perdavimo sistemų operatorių asociacijoje (ENTSO-E).

ENTSO-E (*European Network of Transmission System Operators for Electricity*) vienija 42 elektros perdavimo sistemos operatorių iš 35 šalių, pagrindinės jos funkcijos – spręsti Europinio masto perdavimo tinklų valdymo, plėtros, elektros rinkos klausimus, skatinti regioninį PSO bendradarbiavimą, teikti pasiūlymus Europos Komisijos rengiamiems teisės aktų projektams, rengti dešimties metų Europos perdavimo tinklo plėtros planą (TYNDP) ir tinklų kodeksus. „Litgrid“ atstovai dalyvauja Sistemos valdymo, Sistemos plėtros, Rinkos, Tyrimų ir plėtros komitetuose bei juose suformuotose darbo grupėse. Veikla ENTSO-E

siekiama atstovauti nacionalinius ir „Litgrid“ interesus priimant europinius ar regioninius sprendimus, susijusius su sistemos valdymu, Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektų planais ir įgyvendinimu, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planais.

„Litgrid“ įmonių grupės teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ ir grupės įmonės teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimo;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau - VIAP);
- elektros tinklo techninės priežiūros ir remonto;
- HVDC jungčių techninės priežiūros, eksploatacijos ir valdymo.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštosios įtampos (330 ir 110 kV) elektros įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinė PSO veikla – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.

Sisteminės paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sistemines (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri yra suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Reguliavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirkta ir/ar parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja reguliavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys technines galimybes operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus), rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergiją, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

„Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:

- vykdo elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;

- teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
- teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

HVDC jungčių techninė priežiūra, eksploatacija ir valdymas

2014 m. vasario 24 d. įsteigta „Litgrid“ dukterinė įmonė UAB Tinklo priežiūros centras (nuo 2016 m. balandžio 29 d. pavadinimas – UAB „Litgrid Power Link Service“), kurios paskirtis – aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centras HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštos įtampos nuolatinės srovės) jungčių valdymui ir eksploatacijai.

Nuo 2016 m. pradžios „Litgrid Power Link Service“ visiškai perėmė „LitPol Link“, o 2016 m. birželio mėnesį ir „NordBalt“ jungties eksploataciją.

Perdavimo sistemos operatoriaus klientai

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai:
- skirstomųjų tinklų operatorius ESO;
- elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai yra prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui;
- prie perdavimo tinklo prijungti elektros energijos gamintojai.

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

„Litgrid“ įmonių grupės plėtros ir tyrimų veikla

„Litgrid“ kasmet rengia elektros energetikos sistemos ilgalaikius plėtros planus perdavimo tinklo darbo patikimumo užtikrinimui ir elektros energijos tiekimo saugumo padidinimui. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir apskaitos technologijas. Objektų statybos ir rekonstravimo planai sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

Trijų Baltijos šalių perdavimo sistemos operatoriai kartu su konsultantais atliko studiją dėl srautinio tarptautinių jungčių pralaidumo skaičiavimo (*flow-based)* metodikos ir jos pritaikymo galimybių Baltijos šalių elektros rinkose. Studijoje įvertintos šios metodikos techninės galimybės ir palygintos jos sukuriamos naudos bei veikimo patikimumas su šuo metu galiojančios pralaidumo metodikos naudomis ir patikimumu. Remiantis tinklo saugumo, socioekonominės naudos ir trečiųjų šalių įtakos analizių rezultatais nustatyta, kad srautinio pralaidumo metodo taikymas Baltijos pralaidumų skaičiavimo regione yra techniškai įmanomas, tačiau kol kas nebūtų veiksmingesnis už esamo metodo taikymą. Atsižvelgiant į studijos išvadas bendradarbiaujant su kaimyninių šalių perdavimo sistemų operatoriais parengta tarpsisteminių vidinių Baltijos šalių jungčių ir jungčių su Lenkija, Švedija, Suomija perdavimo galimybių nustatymų metodika ir pateikta atitinkamų šalių reguliuojančių institucijų tvirtinimui.

Bendra Baltijos šalių elektros sistemos ilgalaikio adekvatumo analizė, kurią 2017 m. kartu parengė Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros perdavimo sistemų operatoriai, patvirtino, kad iki 2030 metų Baltijos regione turi atsirasti naujų patikimų ir lanksčių elektrinių, kad būtų užtikrintas sklandus elektros sistemų darbas ir patikimas elektros energijos tiekimas.

Kartu su ESO atliekama vartotojų apkrovos valdymo studija. Ji padės išsiaiškinti elektros poreikio valdymo potencialą Lietuvoje. Šios studijos pagalba elektros perdavimo sistemos ir skirstymo operatoriai siekia įvertinti elektros vartotojų galimą teigiamą vaidmenį subalansuojant sistemą ir įvardinti galimus instrumentus, įgalinančius tokio rinkos modelio veikimą. Taip pat, kartu su Latvijos ir Estijos perdavimo sistemų operatoriais atliekama studija dėl galimo vartotojų apkrovos valdymo rinkos modelio Baltijos šalyse.

ITT kompetencijos bendrovėje

Efektyvūs ITT sprendimai yra kritiškai svarbūs perdavimo sistemos operatoriaus sklandžios ir nepertraukiamos veiklos užtikrinimui - tai neatsiejama elektros sistemos planavimo, valdymo, įrenginių kontrolės bei aptarnavimo dalims. „Litgrid“ ITT centre sutelktos elektros energetikos sistemos valdymo automatikos ekspertinės žinios užtikrina „Litgrid“ IT sprendimų veiklos tęstinumą, saugos kontrolę ir veiklos skaidrumą. Svarbių veiklai informacinių sistemų veikimui užtikrinti „Litgrid“ įdiegti pažangūs IT veiklos atstatymo sprendimai. Rengiantis susijungimui su Europos kontinentiniais tinklais ir sinchronizacijai atnaujinta elektros perdavimo tinklo valdymo sistema sėkmingai panaudojant pažangias virtualizacijos technologijas.

2017 metais bendrovės ITTC Valdymo Sistemų Grupė pirmoji pasaulyje virtualizavo General Electric dispečerinio valdymo sistemą (PowerOn Reliance) ir įsidiegė valdymo sistemą savarankiškai, įskaitant visas jos aplinkas, duomenų bazes bei duomenų saugyklas.

Personalas

„Litgrid“ kuria vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą ir pasisako už lygias darbuotojų teises bei vienodas galimybes darbe nepriklausomai nuo lyties, etninės kilmės, rasės, tautybės, socialinės padėties, amžiaus, negalios, narystės politinėje partijoje ar asociacijoje, religinių įsitikinimų ar lytinės orientacijos.

„Litgrid“ grupėje 2017 m. gruodžio 31 d. dirbo 633 darbuotojai: „Litgrid“ – 229 darbuotojai, „Tetas“ – 375 darbuotojai, „Litgrid Power Link Service“ – 29 darbuotojai.

„Litgrid“ darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 5 504 tūkst. Eur (2016 m. – 5 516 tūkst. Eur).

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Generalinis direktorius	1	9 425	1	7 766
Aukščiausio lygio vadovai	6	5 895	6	5 977
Vidurinio lygmens vadovai	21	3 360	23	3 391
Ekspertai - specialistai	201	1 687	205	1 596
Iš viso	**229**	**1 989**	**235**	**1 888**

„Litgrid“ grupės darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 10 889 tūkst. Eur (2016 m. – 10 665 tūkst. Eur).

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Generalinis direktorius	3	6 531	3	5 976
Aukščiausio lygio vadovai	9	4 666	10	5 136
Vidurinio lygmens vadovai	41	2 712	44	2 700
Ekspertai - specialistai	361	1 481	374	1 418
Darbininkai	219	843	254	775
Iš viso	**633**	**1 413**	**685**	**1 350**

Atlygio politika ir veiklos vertinimas

„Litgrid“ galioja bendra EPSO-G įmonių grupės atlygio politika, taikoma visiems Bendrovės darbuotojams. Atlygio politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu, atsižvelgiant į EPSO-G Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. EPSO-G Atlygio ir skyrimo komitetas periodiškai vertina atlygio politikos nuostatas, jos veiksmingumą, įgyvendinimą ir taikymą.
Atlygio politikos tikslas yra prisidėti įgyvendinant šiuolaikiškai ir efektyviai valdomos organizacijos misiją ir viziją, telkti bendram darbui ir motyvuoti įgyvendinant strategijos prioritetus, formuoti ir įtvirtinti požiūrį į darbuotojus, kaip į svarbiausią bendrovės turtą, puoselėti Bendrovės vertybes – profesionalumą, bendradarbiavimą, atsakomybę, iniciatyvumą ir pagarbą. Darbuotojų atlygis Bendrovėje priklauso nuo užimamos pareigybės, darbo atlikimo kokybės, individualių metinių tikslų pasiekimo, kompetencijų lygio ir atitikimo organizacijos vertybėms. Atlygio politika orientuota į tai, kad didesnį atlygį turi gauti vertę organizacijai kuriantys ir organizacijos vertybėmis kasdieninėje veikloje besivadovaujantys darbuotojai. Darbuotojų atlygio paketą sudaro finansiniai ir nefinansiniai elementai: bazinis atlyginimas, kintamoji atlyginimo dalis, papildomos naudos, emocinis atlygis.

„Litgrid“ nepertraukiamai vyksta darbuotojų veiklos vertinimo procesas, kuris yra vienas svarbiausių Bendrovės efektyvaus valdymo būdų, padedantis susieti organizacijos ir asmeninius tikslus, parodantis kiekvieno darbuotojo darbo svarbą bendrų

tikslų pasiekimui, leidžiantis planuoti darbuotojų karjerą bei didinti jų motyvaciją, užtikrinti objektyvų pagrindą darbuotojų skatinimui.

Kolegialių narių bei vadovybės atlygio politika

UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje valdymo organų narių atlygio principus nustato Atlygio už veiklą įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu. Bendrovės 2016 m. liepos 29 d. visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai nustatė maksimalų metinį atlygio biudžetą, skiriamą bendrovės valdybos narių veiklos apmokėjimui, taip pat patvirtino valandinį ir maksimalų mėnesinį atlygį, bei patvirtino sutarčių su valdybos nariais dėl veiklos valdyboje sąlygas. Pagal 2016 m. liepos 26 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą valdybos nariams nustatytas 50,00 (penkiasdešimties) eurų (neatskaičius mokesčių) dydžio valandinis darbo atlygis už veiklą bendrovės valdyboje, neviršijant 1 000,00 (vieno tūkstančio) eurų (neatskaičius mokesčių) dydžio per mėnesį maksimalios atlygio sumos. Valdybos nariams, kurie taip pat yra bendrovės kontrolinį akcijų paketą valdančios bendrovės, UAB „EPSO-G“, darbuotojai, atlygio už veiklą valdyboje bendrovė nemoka.

Bendrovės vadovo pastovų ir kintamąjį atlygį nustato Bendrovės valdyba, aukščiausio lygmens vadovams – Bendrovės vadovas, vadovaudamasis bendrovės valdybos patvirtinta atlygio politika. Kintamoji atlygio dalis vadovui ir vadovybei mokama vieną kartą metuose, Bendrovės valdybai patvirtinus Bendrovės vadovo tikslų įgyvendinimą.

Valdybos nariams, kuriems pagal 2016 07 29 akcininkų sprendimą mokamas atlygis už veiklą valdyboje, per 2017 metus išmokėta 28 475 Eur (per 2016 m. – 13 000 Eur).

Mokymai

„Litgrid“ sudaro galimybes darbuotojams kelti kvalifikaciją bei tobulinti kompetencijas šiais būdais:
• Organizuojant vidinius mokymus;
• Sudarant galimybes dalyvauti unikaliuose, neeiliniuose projektuose;
• Dalyvaujant išoriniuose mokymuose, konferencijose;
• Aktyviai dalyvaujant profesinių organizacijų veikloje.

Apie 70 proc. įmonės darbuotojų dalyvavo įvairiuose mokymuose ir konferencijose 2017 metais.

Naujų darbuotojų integravimas

Nuolat tobulinamas ir stiprinamas naujų darbuotojų adaptacijos procesas. Parengta naujų darbuotojų adaptacijos programa, kurios metu nauji darbuotojai supažindinami su Bendrovės struktūra ir departamentų veiklomis, organizuojama ekskursija sistemos valdymo centre. Nuosekliai stebime ir padedame naujam darbuotojui kuo sklandžiau įsilieti į Bendrovės veiklą. Pirmus tris mėnesius darbuotoją kuruoja tiesioginis vadovas, personalo skyriaus darbuotojas bei priskirtas kolega.
Programos tikslas yra padėti naujokams greičiau prisitaikyti prie Bendrovės organizacinės kultūros, integruotis į kolektyvą, suprasti darbo principus bei kuo greičiau pradėti kurti vertę Bendrovei.

Praktikos galimybės

Bendrovė bendradarbiauja su švietimo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Bendrovė bendradarbiauja su Kauno Technologijos universitetu bei Vilniaus Gedimino Technikos Universitetu, o 2017 m. pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Klaipėdos Universitetu.
2017 m. bendrovė dalyvavo KTU ir VGTU „Karjeros dienose“, praktiką Bendrovėje atliko 11 universitetų studentų.

Kolektyvinė sutartis

„Litgrid“ pripažįsta darbuotojų savanoriško jungimosi į profesines sąjungas ar asociacijas teisę bei teisę derėtis su darbdaviu, palaiko konstruktyvų socialinį dialogą.
2018 m. vasario 20 d. m. mėnesį pasirašyta atnaujinta „Litgrid“ ir naujai susikūrusios įmonės darbuotojų profesinės sąjungos Kolektyvinė sutartis. Dokumentu apibrėžiama ir užtikrinama sąžininga darbo apmokėjimo politika, darbo ir poilsio balanso galimybės, reglamentuojami socialiniai ir ekonominiai santykiai tarp darbdavio ir darbuotojo. Kolektyvinėje sutartyje taip pat įtvirtintos nuostatos dėl to, kaip įmonė remia darbuotojus, atsitikus svarbiems ar skaudiems gyvenimo įvykiams.
Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo bei partnerystės, sutarta dėl periodiškų profesinės sąjungos atstovų ir bendrovės vadovybės susitikimų, kuriuose bus aptariami abipusiai aktualūs klausimai.

Lygios galimybės

Bendrovės darbuotojų daugumą sudaro vyrai. Tam didelės įtakos turi atliekamos veiklos specifika: moterys rečiau renkasi techninio inžinerinio profilio ir lauko sąlygomis atliekamus technologinius darbus bei su jais tiesiogiai susijusias specialybes. 2017 m. Bendrovėje dirbo 59 moterys ir 174 vyrai. Darbuotojų amžiaus vidurkis 42,6 metai (moterų 42,4 m., vyrų 42,7 m.). Aukštąjį išsilavinimą turi 219 darbuotojų, aukštesnįjį - 12 darbuotojų, vidurinį – 2 darbuotojai.
Bendrovėje įsteigtas Etikos komitetas, kurio dėka dar 2016 m. patvirtintas Etikos ir elgesio kodeksas, kurio vertybinių principų laikomasi ne tik Bendrovės viduje, bet ir bendradarbiaujat su trečiosiomis šalimis.

Darbuotojų sveikata

Bendrovė skatina sveiką darbuotojų gyvenseną, sportinę veiklą ir rūpinimąsi fizine sveikata. Bendrovėje darbuotojams profilaktiškai tikrinama sveikata, skiepijami nuo erkinio encefalito ir nuo gripo. 2017 m. 65 darbuotojams atlikti sveikatos patikrinimai. 2017 m. nuo erkinio encefalito paskiepyti 34 darbuotojai. Nuo gripo buvo paskiepyta 50 darbuotojų. Bendrovė sudaro darbuotojams palankias sąlygas sportuoti – bendrovės darbuotojai žaidžia tinklinį, 2017 m. pabaigoje darbuotojų iniciatyva surengtas „Litgrid“ stalo futbolo čempionatas užkrėtęs visus. Komandos formavimo renginiuose daug dėmesio skiriama darbuotojų sportinei veiklai.

II. Finansinė informacija

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansiniai ir veiklos rodikliai

	2017 m. sausio-gruodžio mėn.		2016 m. sausio-gruodžio mėn.		2015 m. sausio-gruodžio mėn.	
	Grupė	**Bendrovė**	**Grupė**	**Bendrovė**	**Grupė**	**Bendrovė**
Finansiniai rodikliai (tūkst. eurų)						
Su elektros energija susijusios pardavimo pajamos	143 292	143 292	143 215	143 215	82 985	82 985
Kitos veiklos pajamos	16 896	1 065	23 840	8 114	17 043	2 085
EBITDA*	40 525	42 829	49 302	48 094	25 857	25 972
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	11 794	10 245	19 794	18 883	1 646	3 677
Grynasis pelnas (nuostoliai)	9 585	7 724	17 857	16 828	1 414	3 370
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	43 416	45 128	23 243	22 483	43 315	41 019
Santykiniai rodikliai						
EBITDA marža (proc.)	25,3	29,7	29,5	31,8	25,8	30,5
Veiklos pelno marža (proc.)	8,1	7,9	12,7	13,3	2,2	4,9
Nuosavo kapitalo grąža (proc.)	3,8	3,1	7,2	6,7	0,5	1,4
Turto grąža (proc.)	2,1	1,7	3,5	3,5	0,2	0,6
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	56,1	57,1	55,1	56,2	43,6	47,9
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	61,8	60,8	65,0	64,2	84,3	83,0
Likvidumo rodiklis	0,78	0,75	0,79	0,74	0,49	0,29
PSO veiklos rodikliai						
Perduotas elektros energijos kiekis, mln. kWh		9 992		9 729		9 220
Technologinės sąnaudos perdavimo tinkle (proc.)		2,91		2,91		1,96
ENS (neperduotos elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh **		1,68		1,03		4,54
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min. **		0,06		0,04		0,22

*EBITDA = veiklos pelnas + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos + turto nurašymo sąnaudos;

** Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

Pajamos

2017 m. „Litgrid“ grupės pajamos buvo 160,2 mln. eurų, arba 4,1 proc. mažesnės lyginant su 2016 m.

Pajamos už elektros perdavimą, palyginus su 2016 m., išaugo 0,4 proc. iki 68,3 mln. eurų. Pajamos iš elektros energijos perdavimo sudarė 43 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų padidėjimą lėmė 2,7 proc. išaugęs perduotos elektros energijos kiekis, nes dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytos 2,7 proc. mažesnės perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos faktinė elektros energijos perdavimo kaina buvo 2,2 proc. mažesnė nei 2016 m.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 19,4 proc. iki 17,8 mln. eurų. Šių pajamų sumažėjimą labiausiai lėmė 21,5 proc. sumažėjęs parduotos (atitinkamai sumažėjo ir nupirktos) balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis dėl mažesnio balansavimo energijos tiekėjų poreikio bei mažesnio elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t. y. suprekiauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo poreikio.

Pajamos už sistemines paslaugas augo 25,4 proc. iki 42,5 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2017 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas sisteminių paslaugų tarifas buvo 23 proc. didesnis nei 2016 m., nes ženkliai augo sisteminių paslaugų sąnaudos ir 2016 m. kaina buvo mažesnė dėl to, kad kainoje buvo įvertintas vartotojams grąžintinas 4,6 mln. eurų praėjusių laikotarpių pelnas.

Lietuvos-Lenkijos, Lietuvos-Švedijos ir Lietuvos-Latvijos jungčių perkrovų įplaukos 2017 m., palyginus su 2016 m., sumažėjo 10,5 proc. iki 10,2 mln. eurų. Perkrovų įplaukos atsiranda dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvos, Švedijos, Lenkijos ir Latvijos elektros biržose. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ nustato, kad perkrovų pajamos (įplaukos) gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklų pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a ir (arba) b punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinko tarifų nustatymo metodiką. Vadovaudamasi Reglamentu „Litgrid“ 2017 m. pajamomis pripažino 1,4 mln. eurų, t. y. dalį gautų perkrovų įplaukų, panaudotų paskirstytojo jungčių pralaidumo užtikrinimui, bei 330 kV oro linijos Kruonio HAE-Alytus statybos finansavimui panaudojo 10,2 mln. eurų gautų

perkrovų įplaukų (t.sk. ir iš praėjusių laikotarpių įplaukų). Likusios įplaukos apskaitytos finansinės padėties ataskaitos būsimų laikotarpių pajamų eilutėje.

Kitas su perdavimo veikla susijusias pajamas sudaro: mokestis už elektros energiją, importuotą ar eksportuotą iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių (ITC pajamos - dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme pajamos, angl. *Inter-Transmission System Operator Compensation*) – 2,6 mln. eurų; VIAP pajamos – 8,5 mln. eurų; reaktyviosios energijos – 1,5 mln. eurų, naujų vartotojų prijungimo – 0,7 mln. eurų. Remonto darbų, investicinių projektų ir kitas pajamas didžiąja dalimi sudaro pajamos už dukterinės įmonės „Tetas“ teikiamas paslaugas.

Sąnaudos

Grupės sąnaudos 2017 m. buvo 147,2 mln. eurų, 0,9 proc. didesnės lyginant su 2016 m.

Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos sudarė didžiąją dalį grupės sąnaudų – 80,1 mln. eurų arba 54 proc., lyginant su 2016 m. jos sumažėjo 0,7 proc. Balansavimo (reguliavimo) elektros sąnaudos sumažėjo 23,8 proc. iki 12,7 mln. eurų. Sisteminių paslaugų sąnaudos išaugo 9,5 proc. iki 40,4 mln. eurų. Elektros energijos pirkimo technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos padidėjo 1,7 proc. iki 15,7 mln. eurų. Tranzito (ITC) sąnaudos buvo 1,4 mln. eurų, VIAP teikimo sąnaudos 8,4 mln. eurų, paskirstyto jungčių su Švedija ir Lenkija pralaidumo užtikrinimo sąnaudos – 1,4 mln. eurų.

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, lyginant su 2016 m., sumažėjo 1 proc. iki 26,4 mln. eurų. Kitos sąnaudos lyginant su 2016 m. padidėjo 5,6 proc. iki 40,8 mln. eurų.

Pelnas

2017 m. EBITDA buvo 40,5 mln. eurų. Lyginant su 2016 m. EBITDA sumažėjo 8,8 mln. eurų arba 17,8 proc., EBITDA marža sumažėjo iki 25,3 proc. (2016 m. buvo 29,5 proc.). 2017 m. Grupės grynasis pelnas buvo 9,6 mln. eurų (2016 m. – 17,9 mln. eurų).

2017 m. Grupės veiklos pelną sudarė: perdavimo veiklos segmento pelnas 9,2 mln. eurų (2016 m. pelnas – 18,5 mln. eurų), sisteminių paslaugų veiklos segmento 1,7 mln. eurų pelnas, (2016 m. nuostolis – 3,4 mln. eurų), balansavimo (reguliavimo) energijos segmento pelnas 4,8 mln. eurų (2016 m. pelnas – 5,1 mln. eurų), kitų veiklų 2,7 mln. eurų nuostolis (2016 m. pelnas – 1 mln. eurų). Perdavimo veiklos segmento pelno sumažėjimą lėmė 6,5 mln. eurų mažesnės delspinigių ir netesybų pajamos, 2,2 mln. eurų blogesnis dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme (ITC) rezultatas ir 2 mln. eurų mažesnės naujų vartotojų prijungimo pajamos bet dalį kompensavo 1,2 mln. eurų mažesnės veiklos sąnaudos. Sisteminių paslaugų veiklos rezultato pokytį įtakojo 2016 m. Bendrovės per mažesnę sisteminių paslaugų kainą grąžintas vartotojams 4,6 mln. eurų praėjusių laikotarpių pelnas bei 0,5 mln. eurų didesnis pelnas nei 2016 m. (nevertinant pelno grąžinimo).Balansavimo (reguliavimo) energijos segmento pelnas sumažėjo dėl 21,5 proc. mažesnio nupirkto ir parduoto balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekio. Kitų veiklų nuostolį lėmė UAB „Tetas“ veiklos rezultatai.

Grąžos rodikliai

2017 m. kapitalo ir turto grąžos rodikliai lyginant su 2016 m. sumažėjo atitinkamai nuo 7,2 proc. ir 3,5 proc. iki 3,8 proc. ir 2,1 proc.

Balansas ir pinigų srautai

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas buvo 439,2 mln. eurų. Grupės ilgalaikis turtas sudarė 87,6 proc. viso Grupės turto. Akcininkų nuosavybės dalis Grupės turte sudarė 56,1 proc.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms siekė 152,4 mln. eurų (per 2017 m. sumažėjo 13,1 mln. eurų), jų santykis su nuosavybe sudarė 61,8 proc. Per vienerius metus grąžintinos finansinės skolos sudarė 28,3 proc. visų finansinių skolų. Pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 0,7 mln. eurų, nepanaudotas sąskaitos perviršio (overdrafto) limitas buvo 10,9 mln. eurų.

Grupės 2017 m. grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai siekė 43,4 mln. eurų, mokėjimai už ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą buvo 26,2 mln. eurų, buvo gauta 8,1 mln. eurų dotacijų.

Grupės 2017 m. grynasis pinigų srautas be finansinės veiklos srautų siekė 34,2 mln. eurų.

Investicijos į ilgalaikį turtą

2017 m. perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ investicijos (atlikti darbai ir įsigytas turtas neatsižvelgiant į apmokėjimo terminus) siekė 26,7 mln. eurų, iš jų 56 proc. strateginių ir valstybei svarbių elektros energetikos projektų įgyvendinimui ir 44 proc. perdavimo tinklo rekonstrukcijai ir plėtrai.

III. Valdymas

„Litgrid“ laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekse (toliau – Valdymo kodeksas) numatytų esminių valdymo principų. Valdymo kodekso laikymasis pagal biržos patvirtintą formą yra atskleistas šio metinio pranešimo 1 priede.

Informacija apie akcinį kapitalą, akcininkus ir jų teises

„Litgrid“ savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

Nuo 2010 m. gruodžio 22 d. „Litgrid“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

„Litgrid“ įstatinis kapitalas yra 146 256 100,2 eurų, padalintas į 504 331 380 PVA. Vienos akcijos nominali vertė - 0,29 euro. Balsavimo teisę suteikiančių akcijų kiekis - 504 331 380 vnt.

Bendrovės akcininkų skaičius 2018 m. vasario 26 d. buvo 5 456 (penki tūkstančiai keturi šimtai penkiasdešimt šeši). 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų valdo UAB EPSO-G (A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 302826889), kurių 100 proc. akcijų priklauso LR Energetikos ministerijai. UAB EPSO-G turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

„Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusias paslaugas nuo 2017 m. rugsėjo 8 d. iki 2020 m. rugsėjo 7 d. teikia AB SEB bankas.

Bendrovės dukterinių įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiaujama.

Duomenys apie prekyba „Litgrid“ vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose:

Rodiklis	2015	2016	2017
Atidarymo kaina, eurais	0,698	0,708	0,700
Didžiausia kaina, eurais	0,740	0,745	0,751
Mažiausia kaina, eurais	0,550	0,676	0,676
Paskutinė kaina, eurais	0,708	0,705	0,702
Apyvarta vnt.	656 613	788 916	608 001
Apyvarta mln. eurų	0,45	0,56	0,43
Kapitalizacija mln. eurų	357,07	355,55	354,04

„Litgrid“ akcijų apyvarta ir kaina, eurais:

„Litgrid“ (LGD1L) akcijų kainos palyginimas su OMX Baltic Benchmark GI (OMXBBGI) ir OMX Vilnius (OMXV) indeksais per ataskaitinį laikotarpį:

Dividendų politika

2017 m. rugpjūčio 18 d. „Litgrid“ valdyba priėmė sprendimą UAB EPSO-G valdybos 2017 m. liepos 14 d. sprendimu patvirtintą UAB EPSO-G įmonių grupės dividendų politiką AB „Litgrid“ taikyti pilna apimtimi.
UAB „EPSO-G“ dividendų politika tiesiogiai susiejo mokėtinų dividendų dydį su įmonės nuosavo kapitalo naudojimo efektyvumu – kuo didesnę naudą Bendrovė sukuria akcininkui, tuo didesnę pelno dalį ji gali skirti tolimesnei plėtrai ar kitų svarbių projektų įgyvendinimui.

2017 m. balandžio 25 d. įvykusio „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 18,2 mln. eurų dividendus arba po 0,036 euro už vieną akciją.

Bendrovės valdymo organai

Bendrovės valdymo organų sistema (1 pav.) nustatyta įstatuose ir ją sudaro: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vienasmenis bendrovės vadovas - generalinis direktorius.

Bendrovės įstatuose numatyta, kad atžvelgiant į tai, kad Bendrovė priklauso Įmonių grupei ir Patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba Įmonių grupės mastu vykdo vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo bei rizikų valdymo priežiūrą, Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas ir valdyba gali atsižvelgti į Patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos pasiūlymus ir atsiliepimus, teikiamus atitinkamo Bendrovės organo kompetencijos klausimais. Patronuojančioje bendrovėje sudaromas audito komitetas veikia kaip visos Įmonių grupės audito komitetas, be kita ko, atlikdamas ir Bendrovės audito komiteto funkcijas.

1 paveikslas. LITGRID AB organai

Bendrovės valdymo principai

Pagrindinius bendrovės valdymo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia Bendrovės įstatų ir įstatinio kapitalo keitimo, akcijų konvertavimo klausimus, renka valdybą ir auditorių, tvirtina metines finansines ataskaitas ir skirsto pelną, priima sprendimus dėl svarbiausių sandorių ir kitais klausimais. Bendrovės valdyba nustato Bendrovės organizacinę struktūrą, renka generalinį direktorių, tvirtina veiklos strategiją, biudžetą, investicijas, priima sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo ir kitais svarbiais valdymo klausimais. Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, jis organizuoja Bendrovės veiklą ir sudaro Bendrovės sandorius. Bendrovės organų kompetencija detaliai aprašyta Bendrovės įstatuose.

Įstatai

„Litgrid“ įstatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimas priimamas ne mažesne nei 2/3 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

„Litgrid“ įstatai įregistruoti 2016 m. gegužės 16 d.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Bendrovės Valdyba

Valdyba, sudaryta iš penkių narių, renkama ketverių metų kadencijai. Valdybos kadencija prasideda pasibaigus valdybą išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui ir baigiasi valdybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną.

Jeigu valdyba ar valdybos narys yra atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba ar valdybos narys renkamas likusiam kadencijos laikotarpiui. Siūlant kandidatus į Valdybos narius, turi būti siekiama, kad valdybą sudarytų du kandidatai iš Patronuojančios bendrovės (EPSO-G) vadovaujančių darbuotojų, du kandidatai iš „Litgrid“ vadovaujančių darbuotojų ir vienas valdybos narys būtų nepriklausomas asmuo.

Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.
Valdyba savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais bei valdybos darbo reglamentu.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai. Valdyba yra atskaitinga visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdybos veiklos sritys

Valdyba svarsto bei tvirtina Bendrovės strategiją, trejų metų Bendrovės veiklos planą, dešimties metų perdavimo tinklų plėtros planą, Bendrovės biudžetą, paramos ir labdaros skyrimo tvarką, kitus Bendrovės strateginę veiklą reglamentuojančius dokumentus. Valdyba priima sprendimą Bendrovei pradėti vykdyti naujo pobūdžio veiklą ar nutraukti konkrečią vykdomą veiklą, kai tai neprieštarauja Bendrovės veiklos tikslui. Taip pat sprendimus, susijusius su obligacijų išleidimu, Bendrovės turimų akcijų perleidimo kitiems asmenims, sprendimus dėl finansinių sandorių, kurių vertė yra didesnė kaip 3 mln. eurų. Valdyba sprendžia ir kitus Bendrovės įstatuose jai priskirtus klausimus.

Vadovo veiklos sritys

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius. Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

„Litgrid“ valdybos nariai, generalinis direktorius ir vyriausiasis finansininkas:

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų skaičius
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Rimvydas Štilinis	2016 07 29		-
Valdybos narys	Daivis Virbickas	2013 09 10		-
Valdybos narys	Vidmantas Grušas	2013 09 10		-
Valdybos narys	Nemunas Biknius	2016 07 29		-
Valdybos narys	Domas Sidaravičius	2016 07 29		-
Generalinis direktorius	Daivis Virbickas	2013 09 10		-
Vyriausiasis finansininkas	Žydrūnas Augutis	2017 06 05		
Vyriausioji finansininkė	Jūratė Vyšniauskienė	2015 10 19	2017 02 09	-
L. e. p.vyriausioji finansininkė	Raimonda Duobuvienė	2017 02 10	2017 06 04	

Išsamūs valdybos narių ir Bendrovės vadovo gyvenimo aprašymai yra skelbiami viešai „Litgrid“ tinklalapyje www.litgrid.eu.

Valdymas ir kontrolė

Bendrovės valdymui reikalavimus nustato ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, skirti valstybės valdomų ar kontroliuojamų įmonių valdymui, ta apimtimi, kiek jie taikomi „EPSO-G“ įmonių grupei priklausančioms įmonėms, Valdymo kodeksas, ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip.

Bendrovė, vadovaudamasi 2017 m. gegužės 19 d. Bendrovės valdybos posėdyje Nr. 12 patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politika, kuri Bendrovėje taikoma tiesiogiai visa apimtimi, rengia Bendrovės strategiją 5-10 metų laikotarpiui, strategijos laikotarpis turi atitikti patronuojančios įmonės strategijos laikotarpį. Šiuo metu Bendrovės strategija parengta 10 metų laikotarpiui iki 2027 m. Bendrovės strategijoje numatytų strateginių tikslų įgyvendinimą užtikrina Bendrovės veiklos vykdymo, kontrolės ir rizikų valdymo sistemos. Bendrovės strategiją tvirtina ir jos įgyvendinimą kontroliuoja valdyba. Bendrovės valdyba iki einamųjų metų pabaigos parengia (atnaujina) ir tvirtina veiklos planą 3-ų metų laikotarpiui. Bendrovėje įdiegta mėnesinė strategijos įgyvendinimo priežiūros sistema, kuri susieta su Bendrovės administracijos atlygio sistema. Bendrovės valdybos sudėtis atskleista Bendrovės interneto svetainėje.

Bendrovės perdavimo sistemos operatoriaus veiklą reguliuoja nacionalinė reguliavimo institucija – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Komisija pagal kompetenciją Lietuvos Respublikoje atlieka veiklos elektros energetikos sektoriuje valstybinio reguliavimo funkcijas, be kita ko, užtikrindama reguliuojamosios energetikos veiklos vykdymo bei elektros energetikos įmonių ir vartotojų teisių ir pareigų tinkamo įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę.

Bendrovės strategiją ir veiklos planą įgyvendina bei Bendrovės administracijos veiklą organizuoja Bendrovės generalinis direktorius. Bendrovės administracijos vadovybę sudaro generalinis direktorius, Finansų departamento direktorius, Sistemos departamento direktorius, Perdavimo tinklo departamento direktorius, Strateginės infrastruktūros departamento direktorius, Strategijos departamento direktorius bei ITT ir administravimo departamento direktorius. Bendrovės vadovybės sudėtis atskleista Bendrovės interneto svetainėje.

Korporatyviniame valdyme diegiami geros valdymo praktikos principai, valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo politika. Bendrovės valdyba tvirtina politikas, kurių įgyvendinimą turi užtikrinti Bendrovės administracija: korupcijos prevencijos, atlygio, atlygio už veiklą įmonių grupės bendrovių organuose, darbuotojų veiklos vertinimo, projektų valdymo, integruoto planavimo ir stebėsenos, korporatyvinio valdymo, apskaitos, paramos, dividendų, transporto, technologinio turto, skaidrumo ir komunikacijos, neskelbtinos informacijos apsaugos, kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo, išdo valdymo ir finansų rizikų, rizikų valdymo, socialinės atsakomybės ir kitas politikas.

Bendrovės vidaus kontrolės sistemas palaiko organizacinė struktūra, valdymo kultūra ir įdiegtos gerosios valdymo praktikos, taip pat diegiamas procesų valdymas. Pažymėtina, kad priežiūrą atlieka UAB „EPSO-G“ stebėtojų taryba, rekomendacijas, pasiūlymus ir išvadas dėl svarbių Bendrovės veiklos klausimų teikia atlygio ir skyrimo komitetas ir audito komitetas. Vidaus kontrolės sistemą inicijuoja Bendrovės valdyba, įgyvendina administracija, palaikoma UAB „EPSO-G“ audito komiteto, išorinio nepriklausomo audito ir pagrindinę veiklą aptarnaujančių padalinių. Bendrovėje veikiančios procedūros ir politikos užtikrina finansinės apskaitos ir ataskaitų patikimumą, Bendrovės veiklos atitikimą teisės aktams, veiklos efektyvumą ir veiklos tikslų pasiekimą.

Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2015 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1-212 patvirtino Valstybės valdomų energetikos sektoriaus įmonių grupės korporatyvinio valdymo gaires (toliau – Gairės). Šių Gairių nuostatos nustato bendrai visai „EPSO-G“ įmonių grupei

vieningai taikomus korporatyvinio valdymo principus, reglamentuoja įmonių grupės paskirtį, veiklos tikslus, valdymo organizavimo modelį, valdymo struktūrą bei atskaitomybės ir veiklos priežiūros bei kontrolės sistemą. Šios korporatyvinio valdymo gairės nukreiptos palaikyti ir toliau tobulinti Bendrovės valdyme taikomas gerosios valdymo praktikos procedūras ir politikas.

„EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika

Energetikos ministrui patvirtinus Gaires, „EPSO-G“ įmonių grupę kontroliuojanti bendrovė savo veikloje ir Įmonių grupėje tobulina valdymo praktiką, atsižvelgdama į Valdymo kodekso rekomendacijas, taip pat įgyvendindama tarptautinių organizacijų, tokių kaip EBPO, rekomendacijas, skirtas valstybių kontroliuojamų įmonių valdysenai tobulinti.

Pagrindai šių Gairių praktiniam realizavimui yra sukurti 2015 m. gruodžio 17 d., Energetikos ministerijai, kaip UAB „EPSO-G“ akcijų valdytojui, patvirtinus UAB „EPSO-G“, kaip visą „EPSO-G“ grupę kontroliuojančią bendrovę ir jos naujos redakcijos įstatus (toliau – EPSO-G įstatai), kurie sukūrė prielaidą UAB „EPSO-G“ lygmenyje sudaryti naujus organus – stebėtojų tarybą ir valdybą, audito komitetą bei atlygio ir skyrimo komitetą, kurie savo ruožtu atlieka atitinkamai tam tikras priežiūros ir valdymo funkcijas visos Įmonių grupės mastu. Pažymėtina, kad UAB „EPSO-G“ įstatai reglamentuoja valdymo modelio pokytį Įmonių grupės lygmenyje. Atitinkamai pakoreguoti ir Bendrovės įstatai, kurių nauja redakcija įregistruota 2016 m. gegužės 16 dieną.

Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis

Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikta Bendrovės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.
Bendrovė nėra sudariusi reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei.
Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

Bendrovės valdomos įmonės

„Litgrid“ dukterinės įmonės ir jų veiklos pobūdis

2017 m. gruodžio 31 d. „Litgrid“ įmonių grupę sudarė AB „Litgrid“ ir jos dukterinės įmonės UAB „Tetas“ ir UAB „Litgrid Power Link Service“.

Pavadinimas	**UAB „Tetas“**	**UAB „Litgrid Power Link Service“**
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005 12 08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2014 02 24, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės įsisteigimo šalis	Lietuvos Respublika	Lietuvos Respublika
Įmonės kodas	300513148	303249180
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 45 504 670	+370 707 02094l
Faksas	+370 45 504 684	+370 5 272 3986
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorinių pastočių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas	Elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos ir Švedijos sistemomis valdymas ir eksploatavimas
Įmonės veiklos šalis	Lietuva	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	100 proc.	100 proc.

„Litgrid“ grupė 2017 m. gruodžio 31 d. taip pat valdė šių įmonių akcijas:

Pavadinimas	„LitPol Link“ Sp.z.o.o	UAB „Duomenų logistikos centras“	„Nord Pool“ AS
Įmonės įsisteigimo šalis	Lenkijos Respublika	Lietuvos Respublika	Norvegijos karalystė
Buveinės adresas	ul. Wojciecha Gorskiego 9, 00-33 Warszawa, Lenkija	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	PO Box 121, NO-1325 Lysaker, Norvegija
Įmonės veiklos šalis	Lietuva ir Lenkija	Lietuva	Norvegija, Švedija, Suomija, Danija, Lietuva, Latvija, Estija
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	50 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų	20,36 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų	2 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų bei rotuojantis valdybos narys

Rizikos veiksniai ir jų valdymas

Bendrovėje įdiegta rizikos valdymo sistema, apimanti rizikų nustatymą, jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių numatymą, rizikos valdymo veiksmų plano parengimą bei plano priemonių įgyvendinimą, rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą. LITGRID AB Rizikos identifikuojamos ir valdomos vadovaujantis tarptautinio standarto COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ERM (Enterprise Risk Management) nuostatomis.

Politinė, reguliacinė ir atitikties rizikos

Elektros energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymas ir jį įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai, valdžios institucijų sprendimų įtaka gali turėti įtakos „Litgrid“ grupės veiklos rezultatams bei sistemos patikimumui. Siekiant sumažinti šios rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovės atstovai aktyviai dalyvauja svarstymuose, informuoja apie būtinus priimti sprendimus, galimas sprendimų pasekmes ir/ar teikia pasiūlymus teisės aktus rengiančioms institucijoms. Bendrovė taip pat nedelsiant atsako į visuomenės, kontroliuojančių institucijų ar kitų suinteresuotų šalių klausimus apie Bendrovės veiklą.

Elektros energijos paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutines ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Nuo šių reguliatoriaus sprendimų tiesiogiai priklauso ne tik „Litgrid“ veiklos rezultatai, bet ir Bendrovės skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolintų lėšų. Siekdama mažinti reguliacinės rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovė aktyviai bendradarbiauja su Komisija, dalyvauja svarstant rengiamus teisės aktų pakeitimus, savo siūlymus argumentuodama būsimų sprendimų poveikiu bei ilgalaikių, strateginių Bendrovės tikslų svarba.

Mažinant atitikties riziką, kad Bendrovė pažeis reguliuojamos veiklos reikalavimus, ir siekiant užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų tinkamai įvertinti, Bendrovės teisininkų komanda kruopščiai prižiūri vadovybės sprendimų priėmimo, vidaus teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų nustatymo procesus bei atidžiai seka Bendrovei aktualaus teisinio reguliavimo pokyčius.

Atsižvelgiant į Bendrovės reikšmę nacionaliniu lygiu ir taikomus griežtus saugumo reikalavimus ir siekiant užtikrinti visapusiškai skaidrų veiklos vykdymą Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas korupcijos prevencijai, atitinkamai atnaujintos skaidrumo ir komunikacijos, neskelbtinos informacijos apsaugos, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikos.

Operacinė / veiklos rizika

Bendrovės veiklos viena svarbiausių funkcijų ir atsakomybių - užtikrinti elektros perdavimo patikimumą ir užkirsti kelią energijos tiekimo sutrikimams. Pagrindines operacines / veiklos rizikas, galinčias paveikti perdavimo patikimumą, sukelia išoriniai aplinkos veiksniai: stichiniai reiškiniai, pagrindinių rangovų veiklos sutrikimai, nusikalstami trečiųjų asmenų veiksmai, o taip pat vidiniai veiksniai - informacinių sistemų sutrikimai. Bendrovėje diegiami sprendimai, atitinkantys fizinės ir informacinių technologijų saugos reikalavimus, taikomus strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms,

diegiamos modernios informacinės sistemos. Atsižvelgiant į įmonės statusą ir tendencijas pasaulyje itin didelis dėmesys Bendrovėje skirtas rizikų kibernetinėje erdvėje identifikavimui ir valdymui.

Veiklos nepertraukiamumui užtikrinti yra paruošti ir nuolat atnaujinami ekstremalių situacijų valdymo planai.

Siekiant išvengti tinklo rekonstrukcijos ir naujų tinklo objektų statybos projektų vėlavimo atvejų, Bendrovėje įdiegta projektų valdymo sistema, atnaujinta projektų valdymo politika. Nustatyti kvalifikacijos reikalavimai rangovų atrankai kelia aukštus standartus, siekiant užtikrinti, kad rangovai būtų pajėgūs įgyvendinti sudėtingus projektus.

Bendrovė daug dėmesio skiria aukštos kompetencijos darbuotojų, kurie sugebėtų įgyvendinti ambicingus veiklos bei sudėtingus strateginių planų tikslus, pritraukimui ir išlaikymui. Tuo tikslu rengiami ugdymo bei pakeičiamumo planai, atnaujintos atlygio, darbuotojų veiklos vertinimo politikos.

Finansinė rizika

„Litgrid“ grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką: kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką (užsienio valiutos kurso riziką ir palūkanų normų riziką). Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės finansinius rezultatus, įtaką. Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją. Kredito rizikai valdyti Bendrovė taiko reikalavimus savo klientams/trečiajai šaliai pateikti adekvačias sutarčių įvykdymo užtikrinimo priemones (priemonės taikomos atsižvelgiant į kliento/trečios šalies rizikingumą).
Išsami informacija apie finansines rizikas (likvidumo, kredito, palūkanų normos ir valiutų kursų svyravimo) pateikta Bendrovės finansinėse ataskaitose. „Litgrid“ nenaudoja finansinės rizikos apsidraudimo priemonių.

Technologinė rizika

Lietuvos energetikos sistema turi 15 jungčių su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas yra sudėtingas.

Užtikrinti naujų aukštos įtampos nuolatinės srovės jungčių patikimą eksploataciją veikia Bendrovės dukterinė įmonė „Litgrid Power Link Service“, sutelkusi aukštos kvalifikacijos specialistus. Specifinių jungčių eksploatacijos ir remonto žinių ir įgūdžių įmonės darbuotojai sėmėsi specializuotuose jungčių įrangos gamintojų mokymuose bei dalyvaudami jungčių įrangos, sistemų ir jungčių bandymuose, perimdami eksploatacijos funkcijas ir dalyvaudami jungčių atsijungimų priežasčių analizėje bandomosios eksploatacijos metu. Šiuo metu pilnai suformuotas kvalifikuotas personalas HVDC jungčių eksploatacijai, galintis teikti paslaugas trečiosioms šalims.

Daugiau kaip pusė šalyje eksploatuojamo aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių yra senesni nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos „Litgrid“ veiklai ir finansiniams rezultatams. Siekiant išvengti elektros energijos tiekimo sutrikimų, Bendrovėje patvirtinta oro linijų atstatymo strategija, nuolat vykdoma perdavimo tinklo būklės stebėsena, atitinkamai sudaromi priežiūros planai ir laiku planuojamos reikalingos naujos investicijos į tinklą. Šiuo metu diegiama turto valdymo sistema leis pasiekti efektyvesnį perdavimo tinklo būklės vertinimą ir technologinio turto valdymą, joje bus apibrėžti tinklo būklės stebėjimo rodikliai. Investicijos į įrangą ir medžiagas turi tiesioginės įtakos finansiniams rezultatams. Bendrovė reitinguoja investicijas į tinklą, atsižvelgdama į objektyvius kriterijus bei specialią vertinimo metodiką, taip jas optimizuodama bei užtikrindama tolygų investavimą.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus.

Finansinės atskaitomybės rizika ir vidaus kontrolės sistema

„Litgrid“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. „Litgrid“ vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą reglamentuoja „Litgrid“ Apskaitos politika ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos vykdymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir Lietuvos Respublikos įstatymus. „Litgrid“ tvarkų aprašuose numatytos galimos su buhalterine apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų valdymo principai ir metodai, už rizikų kontrolę atsakingi darbuotojai.

Vidaus ir išorės auditas

Siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje veikia centralizuota vidaus audito sistema. Vidaus audito padalinys pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai atskaitingas UAB „EPSO-G“ valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai. UAB „EPSO-G“ auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai.

Bendrovės 2016 m. ir 2017 m. finansinių ataskaitų auditą atliko išorės audito bendrovė UAB „PricewaterhouseCoopers“.

Svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Bendrovė, vykdydama savo prievoles pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos ES mastu. Su šia skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.litgrid.eu) ir vertybinių popierių biržos *NASDAQ Vilnius* tinklalapyje (www.nasdaqbaltic.com).

2017 m. svarbiausi įvykiai:

Data	Svarbiausi įvykiai
2017 02 23	D. Virbickas: Siekiame tvarių ilgalaikių rezultatų. Skelbiami „Litgrid“ 2016 m. 12 mėnesių tarpiniai finansiniai neaudituoti rezultatai
2017 03 07	EPSO-G įmonių grupės strategija: strateginiai projektai, regioninė plėtra ir efektyvumas
2017 04 03	Šaukiamas eilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2017 04 05	EPSO-G Stebėtojų tarybos atsiliepimai visuotiniam Litgrid akcininkų susirinkimui
2017 04 19	Kvietimas: Darbai ir siekiai įkvepia: „Litgrid" veiklos ataskaita visuomenei balandžio 27 d. 10 val. ISM universitete ir internetu
2017 04 21	CORRECTION: Šaukiamas eilinis visuotinis AB „Litgrid“ akcininkų susirinkimas Ištaisyta klaida nurodant eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo teisių apskaitos dieną
2017 04 25	2017 m. balandžio 25 d. eiliniame visuotiniame AB „Litgrid“ akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2017 04 25	„Litgrid“ ir jos dukterinių įmonių konsoliduotasis metinis pranešimas ir finansinė ataskaita 2016
2017 04 25	„Litgrid“ 2016 m. dividendų mokėjimo tvarka
2017 04 27	„Litgrid" pristato 2016 m. veiklos rezultatus renginyje „Darbai ir siekiai įkvepia“. „Litgrid“ generalinio direktoriaus Daivio Virbicko pranešimas metinės veiklos ataskaitos renginyje
2017 05 02	„Litgrid“ strategija ir socialiai atsakingos veiklos ataskaita
2017 05 09	Šaukiamas neeilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2017 05 16	„Litgrid“ pardavė „Technologijų ir inovacijų centro“ akcijas „Lietuvos energijai“
2017 05 25	„Litgrid“ grupės pirmojo ketvirčio rezultatai - stabilus augimas
2017 06 01	2017 m. gegužės 31 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
2017 06 14	Litgrid rezultatai 2017 Q1 – tvarus augimas ir kuriama vertė visuomenei
2017 07 14	Dėl patronuojančios bendrovės valdybos sprendimo
2017 08 07	„Lietuvos energija“ ir „Litgrid“ pasirašė sutartį su „Telia Lietuva“ dėl „Duomenų logistikos centro“ pardavimo

Data	Svarbiausi įvykiai
2017 08 09	Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktų išvadų „Litgrid“ pradėjo vidinį patikrinimą
2017 08 17	Kvietimas į AB „Litgrid“ 2017 metų šešių mėnesių finansinių rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2017 08 21	„Litgrid“ taikoma dividendų politika
2017 08 24	Priminimas dėl „Litgrid“ 2017 metų šešių mėnesių finansinių rezultatų pristatymo internetiniame seminare
2017 08 24	Skelbiami pirmojo pusmečio „Litgrid" grupės rezultatai
2017 08 25	„Litgrid“ pristato 2017 metų šešių mėnesių finansinius rezultatus internetiniame seminare
2017 08 30	Dėl VPT išvadų ir LVPA sprendimo
2017 09 11	Keičiasi „Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos tvarkytojas
20017 10 02	Kainų komisija patvirtino elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą
2017 10 09	Dėl energijos sutaupymo susitarimo pasirašymo
2017 10 16	Dėl paskolos suteikimo UAB „TETAS“
2017 10 30	Kainų komisija paskelbė elektros energijos perdavimo paslaugų kainas 2018 metams
2017 11 23	„Litgrid“ grupės devynių mėnesių rezultatai
2017 12 01	„Litgrid“ 2018 m. investuotojo kalendorius

Svarbiausi įvykiai po finansinių metų pabaigos:

Data	Svarbiausi įvykiai
2018 02 09	Šaukiamas neeilinis visuotinis LITGRID AB akcininkų susirinkimas
2018 02 14	„Litgrid“ 2017 m. 12 mėnesių tarpiniai finansiniai neaudituoti rezultatai
2018 02 21	PATIKSLINIMAS: Šaukiamas neeilinis visuotinis LITGRID AB akcininkų susirinkimas
2018 03 05	Neeilinio visuotinio LITGRID AB akcininkų susirinkimo sprendimai

IV. Socialinė atsakomybė

„Litgrid“ socialinę atsakomybę supranta kaip integralią ir neatskiriamą verslo dalį.

„Litgrid“ veikla grindžiama socialinės atsakomybės, darnios plėtros, skaidrumo bei pažangios aplinkosaugos principais. Įmonės veikla yra neatsiejama šalies ekonomikos sėkmingo funkcionavimo sąlyga, o ilgalaikiai strateginiai tikslai bei vykdomi strateginiai elektros energetikos projektai prisideda siekiant užtikrinti šalies energetinį savarankiškumą.

Įgyvendinamų projektų svarba skatina bendrovę ir jos darbuotojus bei vadovybę remtis aukščiausiais profesiniais ir etikos standartais, prisiimti atsakomybę puoselėjant ir ugdant visuomenės ir atskirų jos grupių sąmoningumą, atsakingumą ir norą aktyviai dalyvauti kuriant šalies gerovę. Socialinės atsakomybės politikoje daugiausia dėmesio skiriama sąžiningų ir motyvuojančių darbo sąlygų užtikrinimui, atsakomybės ir pilietiškumo ugdymui, siekiama padėti įvairiapusiškai augti ir stiprėti visuomenei, kurioje vykdoma veikla.

Bendrovė įgyvendina strateginius didelės vertės ir istorinės reikšmės projektus, todėl suprantama, kad dideli darbai atneša didelę atsakomybę. Kokybiško dialogo su visuomene, kuriai ir kurioje dirbama, palaikymas ir skatinimas – kertinis „Litgrid“ kasdienės veiklos prioritetas.

„Litgrid“ savo atsakomybę apibrėžia ir veikloje remiasi šiais dokumentais:

Socialinės atsakomybės politika;
Korporatyvinio valdymo politika;
Veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika;
Korupcijos prevencijos politika;
Atlygio politika;
Interesų valdymo politika;
Apskaitos politika;
Neskelbtinos informacijos apsaugos politika;
Paramos politika;
Etikos kodeksu;
Aplinkosaugos reikalavimų taikymo „Litgrid“ veikloje sąrašas;
„Litgrid“ kolektyvine sutartimi.

Politikos yra skelbiamos bendrovės interneto svetainėje www.litgrid.eu

Atsakomybė rinkoje: efektyvus ir skaidrus verslas

„Litgrid“ įgyvendina regioninės ir nacionalinės reikšmės projektus. Tai didelių investicijų reikalaujantys projektai. Jų sėkmė priklauso nuo akcininkų, partnerių, kontroliuojančių bei reguliuojančių institucijų ir Lietuvos žmonių supratimo, pasitikėjimo ir paramos. Todėl savo veikloje Bendrovė daug dėmesio skiria viešųjų pirkimų procesų priežiūrai ir korupcijos prevencijai bei dialogui su rangovais ir tiekėjais.

Dialogas su rangovais ir tiekėjais

Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją, 2017 m. „Litgrid“ pristatė rangovams ir tiekėjams 2018 metais numatomus įgyvendinti projektus bei planuojamus darbus, kuriems ketinama skelbti rangos konkursus. Tokie susitikimai taip pat bus vykdomi 2018 metais.

Korupcijos prevencija

Verslo sprendimai ir veiksmai yra grindžiami didžiausios naudos Bendrovei, vartotojams ir akcininkams principu. Įsipareigojame vengti bet kokio intereso konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam darbui su „Litgrid“. Bendrovėje reglamentuota privačių interesų deklaravimo tvarka – interesų deklaracijas teikia visi bendrovės darbuotojai.

Bendrovė savo veikloje netoleruoja jokių korupcijos apraiškų, nederamos naudos priėmimo, teikimo, siūlymo, pažadėjimo ar reikalavimo piktnaudžiaujant einamomis pareigomis. „Litgrid“ kovos su korupcija samprata apima netinkamų privilegijų siūlymą ir priėmimą, prekybą poveikiu, netinkamą įtaką proteguojant gimines, sutuoktinius ar draugus, nes siekiame, kad mūsų sprendimams nedarytų įtakos asmeniniai interesai ar asmeninės naudos siekis.

Bendrovė skatina savo darbuotojus, klientus, verslo partnerius ir kitas suinteresuotas šalis pranešti apie teisės aktų pažeidimus bei neetišką elgesį el. paštu pranesk@litgrid.eu arba tel. +370 615 62 290. Ši informacija yra prieinama tik Bendrovės korupcijos prevencijos darbuotojui, kuris užtikrina anonimiškumą ir konfidencialumą.

2017 m. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) atliko ir paskelbė korupcijos prevencijos analizės EPSO-G įmonių grupėje išvadą, kurioje konstatuojama, kad korupcijos rizikos yra valdomos ir pateikė pasiūlymus, kaip šis procesas galėtų būti tobulinamas. EPSO-G grupė supranta ir laikosi nuostatos, kad rizikų valdymas yra tęstinis procesas, todėl pagal į specialistų pateiktas rekomendacijas įdiegė papildomas priemones didinančias antikorupcinės veiklos efektyvumą.

Aplinkos apsauga

Numatomoms statyti elektros perdavimo linijoms atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Rengiant projektavimo užduotis visoms naujai statomoms ar rekonstruojamoms transformatorių pastotėms ir skirstykloms nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius. Pavyzdžiui, rekonstruojant transformatorių pastotes iki šiol naudoti alyviniai jungtuvai keičiami modernesniais dujiniais. Taip mažinama aplinkos taršos rizika avarijos atveju, be to mažėja įrenginių eksploatacijos kaštai. Kadangi 330 kV įtampos transformatorių pastotės pereina prie nuotolinio valdymo be nuolat budinčio personalo, įrengiamos galimai užterštų lietaus nuotekų išvalymo sistemos su automatiniu alyva užteršto srauto uždarymu ir informacijos perdavimu į sistemos valdymo centrą. Rangovai įpareigojami organizuoti darbus taip, kad būtų išvengta galimo poveikio aplinkai arba poveikis sumažintas, sutvarkyti statybos metu susidarančias atliekas, apskaityti bei deklaruoti importuotas apmokestinamąsias pakuotes ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Perkant darbus, reikalaujama, kad rangovai turėtų įsidiegę Aplinkos vadybos sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001. Priimant atliktus darbus patikrinama, ar rangovai įvykdė reikalavimus, ar tinkamai sutvarkė atliekas ir ar turi tai patvirtinančius dokumentus.

Tęsiamas 2016 m. pradėtas Lietuvos-Lenkijos jungties „LitPol Link“ poveikio aplinkai monitoringas. Pavasarį ir rudenį buvo vykdomas migruojančių žąsų ir vandens paukščių sankaupų nustatytuose monitoringo taškuose apskaitos. Taip pat atlikta monitoringo programoje numatyta saugomų varliagyvių, roplių, vėžlių ir gamtinių buveinių stebėsena. Pabaigtas kitos elektros perdavimo linijos Telšiai – Klaipėda poveikio aplinkai 2015-2017 m. monitoringas: Minijos slėnyje prie Dovilų stebimos migruojančių paukščių sankaupos, Mižuikų miške Rietavo raj. stebėtas gyvenančių plėšriųjų paukščių tankumas. Monitoringų ataskaitos pateiktos suinteresuotoms valstybinėms institucijoms.

Drauge su Lietuvos ornitologų draugija „Litgrid“ įgyvendina Europos komisijos ir Aplinkos ministerijos dalinai finansuojamą projektą „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštosios įtampos elektros perdavimo tinkle“. Šio projekto tikslai – sumažinti migruojančių paukščių žūtį, pagerinti pelėsakalių veisimosi sąlygas Lietuvoje, stebėti paukščių žuvimo atvejus prie aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo ir teikti rekomendacijas dėl jų apsaugos. Elektros perdavimo linijų laidų matomumas yra didinamas įrengiant ant linijų specialias paukščiams labiau matomas („pakabuko“ ir „spiralės“ tipų, angl. bird-diverting) priemones tose vietose, kur paukščių migracija yra intensyviausia. Vietose, kur stebimos didžiausios baltųjų gandrų priešmigracinės būrimosi vietos įrengiamos specialios paukščių apsaugos – neleidžiantys tūpti virš izoliatorių „šakutės“ tipo įtaisai, taip pat girliandose keičiami viršutiniai izoliatoriai į didesnio diametro ir taip mažinantys trumpo jungimo galimybes. Ornitologų parinktose vietovėse 110 kV įtampos atramose įrengiami specialūs inkilai pelėsakaliams.

2017 m. įdiegtos priemonės mažinančios nuo veikiančių elektros įrenginių į gyvenamąją aplinką sklindantį triukšmą. Alytaus nuolatinės srovės keitiklio stotyje šalia galios transformatorių įrengtos užtvaros, kurios ženkliai sumažino sklindančio triukšmo lygį. Rengiamasi analogiškas priemones įrengti ir Klaipėdos TP ir pagerinti šalia pastotės įsikūrusių gyventojų sąlygas. Parengtas techninis projektas, pagal kurį 2018 m. bus įrengtos triukšmo užtvaros.

Energijos taupymas

2017 m. spalio 10 d. „Lietuvos Respublikos Energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas ir valstybės valdomos energijos perdavimo ir mainų įmonių grupės „EPSO-G“ bendrovės pasirašė susitarimą dėl veiksmų ir priemonių, padėsiančių šalies vartotojams iki 2020 m. pabaigos sutaupyti 269 GWh (0,27 TWh) energijos. „Litgrid“ įsipareigojo sutaupyti beveik 146,6 GWh (0,146 TWh).
Susitarime numatyta, kad didžiausias dėmesys bus skiriamas taupymo priemonėms, susijusioms su pagrindine energijos perdavimo operatorių veikla – jau dabar matomos galimybės siekti sutaupymų, susijusių su elektros energijos sistemų modernizavimu, išmaniąja apskaita ir kt. Taupymo efekto bus siekiama bendradarbiaujant su didžiausiais energijos vartotojais.

Atliekų tvarkymas ir rūšiavimas

Bendrovėje rūšiuojamos atliekos: pastatyti specialūs konteineriai, skirti stiklo, plastiko ir popieriaus rūšiavimui.

Parama ir socialinės iniciatyvos

„Litgrid“ valdyba 2017 m. birželio 30 d. patvirtino Bendrovės paramos politiką. Politiką numato, kad parama gali būti skirta:

- Projektams skirtiems plėtoti bendradarbiavimą su bendruomenėmis, kurių aplinkoje Bendrovė dirba, taip pat kitomis visuomenės grupėmis, kurių interesus paliečia įmonė, vykdydama savo veiklą;

- Švietimo veikloms, studentams, studijuojantiems universitetų ir kitų aukštųjų mokyklų programas, glaudžiai susijusias su įmonių grupės veikla.

2017 m. bendrovė paramos neskyrė.

Visuomenės švietimas

„Litgrid“ prižiūrimais elektros perdavimo linijų laidais tekanti srovė yra maždaug 500 kartų aukštesnės įtampos, nei namuose. Ji gali sukelti pavojų net ir neprisilietus prie pačių laidų. Elektros iškrova gali įvykti ir pažeidus saugų atstumą, priartėjus per arti.

Elektros tinkle darbus atliekantiems rangovams „Litgrid“ nuolat primena būtinybę laikytis darbuotojų saugos reikalavimų.

Bendrovės vykdomos informacines kampanijos regioninėje žiniasklaidoje bei socialiniuose tinkluose (saugus elgesys pristatomas vaidybiniais videofilmais).

2017 m. bendrovės užsakymu sukurti vaidybiniai videofilmai apie saugų lankytojų bei rangovų elgesį transformatorių pastotėse ir skirstyklose.

Ekskursijos

Bendrovės gidai įvairaus amžiaus ir profesinių interesų žmonėms patraukliai pristato Lietuvos elektros energetikos sistemos veiklą. Ekskursijos organizuojamos grupėms nuo 8 iki 20 žmonių. Jos vyksta Sistemos valdymo centre Vilniuje bei aukštos įtampos transformatorių pastotėse Kaune, Utenoje, Panevėžyje, Šiauliuose.

Bendrovės tradicija – miško sodinimas

2017 m. balandžio mėn. daugiau nei 50 Bendrovės darbuotojų Punios apylinkėse (Alytaus raj.) pasodino 2 500 eglaičių.

Dialogo kultūros ugdymas bendruomenėse

2017 m. „Litgrid“ bendradarbiavo su Asociacija „Pilietinių iniciatyvų centras“. Surengta 40 susitikimų-diskusijų su žinomais žmonėmis įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose: Druskininkuose, Kėdainiuose, Ignalinoje, Visagine, Lazdijuose, Birštone, Gargžduose ir kitur. Nuo 2012 m. vykdomo projekto tikslas – užmegzti dialogą su bendruomenėmis, kurių kaimynystėje vykdomi arba bus pradėti vykdyti svarbūs energetiniai infrastruktūros projektai.

Susitikimuose su visuomenėje žinomais Alfredu Bumblausku, Marijonu Mikutavičiumi, Juste Arlauskyte – Jazzu, Martynu Starkumi, Giedriumi Savicku, Haroldu Mackevičiumi, Viktoru Diavara, Rafailu Karpiu ir kitais, vyrauja labai konstruktyvi atmosfera, žmonės mokosi diskutuoti. Atėję į susitikimus, žmonės turi labai daug klausimų, vyksta karštos diskusijos įvairiomis temomis. Susitikimų dalyviai išsako savo rūpesčius, ieško atsakymų į jiems rūpimus klausimus. Bendruomenėse kuriasi neformalūs diskusijų klubai.

„LITGRID“ AB pranešimas apie AB NASDAQ OMX listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB „NASDAQ OMX Vilnius“ valdybos patvirtintu NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, „LITGRID“ AB šiame pranešime atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

PRINCIPAI/REKOMENDACIJOS	TAIP/NE	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos **Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.**		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Pagrindinės Bendrovės plėtros kryptys ir strategija viešai skelbiamos Bendrovės tinklalapyje www.litgrid.eu, Bendrovės metiniame ir tarpiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, lemiantys akcininkų nuosavybės didinimą (Bendrovės veiklos funkcijų ir struktūros optimizavimas, kiti veiksmai, didinantys Bendrovės veiklos efektyvumą ir mažinantys sąnaudas). Bendrovės vadovas organizuoja ir vykdo Bendrovės ekonominę, ūkinę ir finansinę veiklą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	TAIP	2016 m. gegužės 11 d. UAB „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko UAB „EPSO-G“ stebėtojų tarybą (toliau – Stebėtojų taryba), susidedančią iš 5 narių, kuri atlieka savo funkcijas visos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės mastu. Taip pat 2016 m. liepos 29 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko Bendrovės valdybą, susidedančią iš 5 narių.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	TAIP	2016 m. gruodžio 2 d. Bendrovės valdyba patvirtino LITGRID AB Etikos ir Elgesio kodeksą, kuris nustato bendruosius Bendrovės įsipareigojimus ir jos atstovų elgesio reikalavimus, kuriais Bendrovė vadovaujasi vykdydama veiklą. 2017 m. spalio 23 d. Bendrovės valdyba prisijungė visa apimtimi prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politikos, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir pasitikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.
II principas: Bendrovės valdymo sistema **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.**		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	TAIP	Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – Stebėtojų taryba. Bendrovėje veikia Valdyba ir Bendrovės vadovas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	TAIP TAIP	Stebėtojų tarybos kompetenciją reglamentuoja UAB „EPSO-G“ įstatų 7.13. ir 7.14. punktai ir Stebėtojų tarybos darbo reglamentas. Valdybos kompetenciją reglamentuoja Bendrovės įstatų 7.11. – 7.12. punktai. Generalinio direktoriaus kompetencija reglamentuota Bendrovės įstatų 8.21, 8.10 – 8.12 p.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	TAIP	Bendrovėje veikia du kolegialūs organai: Stebėtojų taryba ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	TAIP	Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – Stebėtojų taryba. Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos perdavimo veiklą, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	TAIP	Stebėtojų tarybą nuo 2017-01-17 sudaro keturi nariai, iš kurių du yra nepriklausomi. Stebėtojų tarybos posėdis laikomas įvykusiu, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė Stebėtojų tarybos narių. Valdybą nuo 2016-07-29 sudaro penki nariai, iš kurių vienas yra nepriklausomas. Valdybos posėdis laikomas įvykusiu ir valdyba gali priimti sprendimus, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip 2/3 valdybos narių.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	TAIP	Bendrovėje stebėtojų taryba renkama maksimaliam Lietuvos Respublikos įstatymų leidžiamam terminui – 4 metams. Bendrovės valdyba renkama 4 (ketveriems) metams. Bendrovės valdybos narių kadencijos trukmė yra didžiausia leidžiama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą. Stebėtojų taryba, valdyba ir pavieniai jos nariai gali būti atšaukiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet	TAIP	UAB „EPSO-G“ įstatų 7.19 p. numatyta, kad Stebėtojų taryba iš savo narių renka Stebėtojų tarybos pirmininką. Kandidatai į Stebėtojų tarybos pirmininko poziciją

sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.		teikiami iš nepriklausomų Stebėtojų tarybos narių. Veikiančios Stebėtojų tarybos pirmininku paskirtas nepriklausomas narys. Bendrovės įstatų 7.17 p. numatyta, kad Valdyba iš savo narių renka Valdybos pirmininką. Valdybos pirmininkas negali būti renkamas iš Bendrovės atstovų, išrinktų į Bendrovės valdybą. Valdybos pirmininko nepertraukiamos kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 4 (ketveri) metai iš eilės.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka **Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.**		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	TAIP	Stebėtojų taryba renkama UAB „EPSO-G“ visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas renka Bendrovės valdybą.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	Informacija apie kandidatus į Stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatytas svarstyti klausimas dėl Stebėtojų tarybos narių rinkimo. Pagal UAB „EPSO-G“ įstatų 7.9. punktą, kiekvienas kandidatas į Stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti Stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, Stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Stebėtojų tarybą.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	TAIP	Informacija apie kandidatus į Stebėtojų tarybos narius visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 punkto komentarą). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į Stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir užimamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama UAB „EPSO-G“ visuotiniame akcininkų susirinkime. Stebėtojų taryba negali nusistatyti savo sudėties.

Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	TAIP TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ audito komitetas, kurio sudėtis atitinka teisės aktų reikalavimus - Lietuvos Banko valdybos 2017 m. sausio 24 d. nutarimą Nr. 03-14 „Dėl reikalavimų audito komitetams aprašo patvirtinimo“, įsigaliojusio 2017-03-01 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gegužės 24 d. nutarimą Nr. 383 „Dėl reikalavimų audito komitetams valstybės valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomose įmonėse aprašo patvirtinimo“. Bendrovėje veikia, UAB „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komitetas, kurio sudėtis užtikrina komiteto kompetencijas atlygio nustatymo srityje. Bendrovės kolegialūs organai ir jų nariai kas metus atlieka savo veiklos įsivertinimą pagal UAB „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto 2017 m. vasario 15 d. sprendimu patvirtintas EPSO-G įmonių grupės kolegialių organų kasmetinės veiklos įsivertinimo gaires.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	TAIP	Naujai išrinktiems Stebėtojų tarybos nariams sudaroma galimybė susitikti su valdybos nariais ir Bendrovės struktūrinių padalinių vadovais, susipažinti su Bendrovės veikla. Pažymėtina, kad Stebėtojų tarybos nariai reguliariai informuojami apie Bendrovės veiklą Stebėtojų tarybos posėdžiuose ir individualiai, pagal narių pageidavimą.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	TAIP	Žr. 2.5. punktą
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų	TAIP	UAB „EPSO-G“ įstatų 7.2. punkte nurodyta, kad Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai, iš kurių ne mažiau kaip 2 nariai turi būti nepriklausomi, jų nepriklausomumą nustatant pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo ir Nasdaq listinguojamų bendrovių valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus. Kolegialių organų nepriklausomumas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo ir Nasdaq listinguojamų bendrovių valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus bei pagal nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdybos sprendimu Bendrovėje taikomą visa apimtimi UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politiką, kuri, kurios 1 priede įtvirtinti visi 3.7 p. nurodyti

pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		rekomenduojami nepriklausomumo kriterijai.
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Taip / NE	Nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdybos sprendimu Bendrovėje taikomoje visa apimtimi UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje numatyta, kad nepriklausomumo vertinimą atlieka pats kolegialaus organo narys asmeniškai ir kolegialus organas, kurio nario nepriklausomumas vertinamas, ir, vertindamas tiek formalius nepriklausomumo kriterijus, tiek Kolegialaus organo nario įsivertinimą, tiek kitas Kolegialiam organui žinomas aplinkybes, priima sprendimą, ar Kolegialaus organo narys gali būti laikomas Nepriklausomu kolegialaus organo nariu
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	TAIP	Nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdybos sprendimu Bendrovėje taikomoje visa apimtimi UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje numatyta, kad iki nepriklausomo kolegialaus organo nario paskyrimo atliekamas preliminarus kandidatų į atitinkamo Kolegialaus organo narius vertinimas, kurio metu vertinimą atlieka kolegialaus organo narį renkantis ar skiriantis organas.

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	TAIP	2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą taikyti visa apimtimi UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politiką kurioje numatyta, kad: - Kolegialių organų nariai ir kandidatai į juos turi pareigą teikti interesų deklaracijas; - Interesų deklaracijose privalo būti atskleistos visos aplinkybės, dėl kurių galėtų kilti deklaraciją teikiančio asmens Interesų konfliktas. Kolegialių organų narių nepriklausomumo vertinimas atliekamas nepriklausomo Kolegialaus organo nario paskyrimo metu, periodiškai kartą per metus ir pasikeitus bet kokioms aplinkybėms, dėl kurių pasikeitimo atitinkamas Nepriklausomas kolegialaus organo narys galėjo prarasti nepriklausomumą
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	2018 m. vasario 20 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą taikyti visa apimtimi Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gaires. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose atlyginama vadovaujantis Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairėmis. Sutarties su nepriklausomais Stebėtojų tarybos nariais sąlygas tvirtina UAB „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.**		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	TAIP	Stebėtojų taryba pateikia Bendrovės visuotiniam akcininkų susirinkimui ar valdybai atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos, pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui ir jam priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai	TAIP	Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Stebėtojų

reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).		tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	TAIP	Stebėtojų tarybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. Posėdyje dalyvaujantys stebėtojų tarybos nariai nurodomi posėdžio protokole. Su kolegialaus organo nariais sudaromos sutartys, kuriomis kolegialaus organo nariai įsipareigoja skirti pakankamai laiko kolegialaus organo funkcijoms atlikti.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	TAIP	Akcininkai apie Bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą informuojami teisės aktais nustatyta tvarka. Stebėtojų tarybos narių bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir įstatuose nurodytais reikalavimais.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	TAIP/ NE	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais. UAB „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių, sudaromų su Stebėtojų tarybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo Stebėtojų tarybos nariams. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių, sudaromų su valdybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo valdybos nariams. Bendrovės valdyba nustato standartines sutarčių, sudaromų su Bendrovės vadovu, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo. Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos	TAIP TAIP	Bendrovės stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais bei UAB „EPSO-G“ įstatais. UAB „EPSO-G“ užtikrina stebėtojų tarybos ir jos narių darbo stebėtojų taryboje sąlygas, suteikia darbui būtinas organizacines priemones. UAB „EPSO-G“ vadovas paskiria stebėtojų tarybos

ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	TAIP	sekretorių, kuris vykdo stebėtojų tarybos posėdžių aptarnavimo funkcijas. Stebėtojų tarybos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose numatyta galimybė veiklos biudžeto dalį skirti reikiamiems resursams įsigyti.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio ir skyrimo komitetas. Jo kompetenciją reglamentuoja UAB „EPSO-G“ įstatai bei Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai. Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Audito komitetas. Jo kompetenciją reglamentuoja UAB „EPSO-G“ įstatai bei Audito komiteto veiklos nuostatai.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	TAIP	UAB „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komitetas veikia kaip patariamasis Stebėtojų tarybos organas, kurio pagrindinės funkcijos yra: - padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose Grupės bendrovėse; - teikia rekomendacijas Grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo. UAB „EPSO-G“ Audito komitetas atlieka šias funkcijas: - vykdo Grupės bendrovių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą; - atsakingas už Grupės bendrovių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą; - atsakingas už Grupės bendrovių vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą; - atsakingas už Grupės bendrovių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių.	TAIP	Vadovaujantis UAB „EPSO-G“ įstatų 7.24.1. punktu, Audito komitetas

Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.		sudaromas iš ne mažiau kaip 3 narių, kuriuos ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui skiria UAB „EPSO-G“ visuotinis akcininkų susirinkimas, motyvuotu sprendimu, kuris priimamas atsižvelgiant į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Vadovaujantis UAB „EPSO-G“ įstatų 7.25.1. punktu, Atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip 3 narių, kuriuos ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui motyvuotu sprendimu skiria Stebėtojų taryba iš jos atrinktų kandidatų.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	TAIP	UAB „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatuose, patvirtintuose Stebėtojų tarybos, įtvirtinta šio komiteto pareiga ne rečiau kaip vieną kartą per metus apie savo veiklą informuoti Stebėtojų tarybą bei pateikti metinę rašytinę savo veiklos ataskaitą. UAB „EPSO-G“ Audito komiteto veiklos nuostatuose, patvirtintuose UAB „EPSO-G“ visuotinio akcininkų susirinkimo, įtvirtinta šio komiteto pareiga ne rečiau kaip keturis kartus per metus apie savo veiklą informuoti Stebėtojų tarybą ir pateikti rašytines savo veiklos ataskaitas; o kartą į metus pateikti rašytines metines ataskaitas Stebėtojų tarybai ir UAB „EPSO-G“ visuotiniam akcininkų susirinkimui. Stebėtojų tarybai sudarytos techninės galimybės susipažinti su komitetų posėdžių protokolais. Komitetų nariai, kurie yra ir Stebėtojų tarybos nariai, kiekviename Stebėtojų tarybos posėdyje informuoja apie komitetų posėdžiuose svarstytus klausimus ir priimtus sprendimus. Bendrovės metiniame pranešime skelbiama informacija apie Stebėtojų tarybos ir jos komitetų sudėtį.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	TAIP	Tokia galimybė numatyta Audito komiteto veiklos nuostatuose ir Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatuose.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;	TAIP	Žr. 4.8 punktą.

2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;	TAIP	Žr. 4.8 punktą. Rekomendacijoje nurodytos komiteto funkcijos įtvirtintos UAB „EPSO-G“ atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatuose, patvirtintuose Stebėtojų tarybos 2016 m. birželio 10 d. sprendimu.

2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis *inter alia* išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties	TAIP	Žr. 4.8 punktą. Rekomendacijoje nurodytos komiteto funkcijos įtvirtintos UAB „EPSO-G“ audito komiteto veiklos nuostatuose, patvirtintuose UAB „EPSO-G“ visuotinio akcininkų susirinkimo 2016 m. rugsėjo 12 d. sprendimu Nr. 36.

įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	TAIP	Tiek UAB „EPSO-G“ įstatuose, tiek Bendrovės įstatuose numatyta pareiga Stebėtojų tarybai ir valdybai ne rečiau kaip kartą per metus vykdyti savo veiklos vertinimą.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	TAIP	Bendrovės valdybos ir Stebėtojų tarybos darbą reglamentuoja šių kolegialių organų darbo reglamentai. Bendrovė suteikia visus reikalingus resursus tinkamam valdybos posėdžių organizavimui.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	TAIP	UAB „EPSO-G“ įstatų 7.17. punkte numatyta, kad Stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinį ketvirtį. Vadovaudamasi Stebėtojų tarybos darbo reglamentu, stebėtojų taryba kalendorinių metų pradžioje sudaro

		eilinių stebėtojų tarybos posėdžių grafiką. Bendrovės įstatų 7.16 punktu, valdyba savo sprendimus priima valdybos posėdžiuose, kurie įprastai rengiami ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Vadovaudamasi Valdybos darbo reglamentu, Valdyba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių valdybos posėdžių grafiką.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	TAIP	Vadovaujantis Stebėtojų tarybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį ir jo darbotvarkę Stebėtojų tarybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 7 darbo dienas, tai pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga. Vadovaujantis Valdybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį Valdybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 4 darbo dienas, o prieš 2 darbo dienas iki posėdžio jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	TAIP	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Stebėtojų tarybos pirmininkas ir valdybos pirmininkas glaudžiai bendradarbiauja spręsdami su Bendrovės valdymu susijusius klausimus.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Bendrovėje visą įstatinį kapitalą sudaro 0,29 Eur nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	Bendroves įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės tinklalapyje internete, yra nurodomos akcijų suteikiamos teisės.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.12.3 punkte nustatyti svarbių sandorių kriterijai, pagal kuriuos nustatomi sandoriai, kuriems reikia visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	TAIP	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik	TAIP	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovė iš anksto skelbia viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje

lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		parengtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus, lietuvių ir anglų kalba. Apie priimtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba. Ši informacija, vadovaujantis Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais, taip pat skelbiama NASDAQ OMX Vilnius biržoje bei Registrų centro platinamame elektroniniame leidinyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	NE	Nėra praktikos balsuoti elektroninių ryšių priemonių pagalba.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.**		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga UAB „EPSO-G“ stebėtojų tarybai numatyta UAB „EPSO-G“ įstatų 7.9. punkte, Bendrovės valdybai numatyta Bendrovės įstatų 7.6. punkte.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta tiek priežiūros, tiek valdymo organų darbo reglamentuose bei nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdybos sprendimu Bendrovėje visa apimtimi taikomoje, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje	TAIP	Bendrovės priežiūros ir valdymo organas sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų, UAB „EPSO-G“ įstatų ir Bendrovės įstatų nustatytais reikalavimais.

rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	TAIP	Stebėtojų tarybos darbo reglamente ir valdybos darbo reglamente nurodyta, kad jeigu svarstant klausimus kyla stebėtojų tarybos nario ar valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, toks narys privalo informuoti kitus narius apie interesų konfliktą ir nusišalinti nuo tolesnio dalyvavimo rengiant, svarstant, priimant ar įgyvendinant sprendimą.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika **Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.**		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	TAIP	Nuo 2017 m. gruodžio 1 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą taikyti UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politiką visa apimtimi. Nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Bendrovės valdyba patvirtino LITGRID AB Darbuotojų veiklos vertinimo politiką. Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	NE	Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno).
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;	NE	Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas Bendrovės valdymo organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu Bendrovės valdymo organų nariams. Žr. 8.1 punktą.

10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, *inter alia,* informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją. **Žiūrėti 8.1 punktą.**
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją. **Žiūrėti 8.1 punktą.**

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	TAIP	Bendrovės Atlygio politikoje nustatytos atitinkamos kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribos.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Tiek vienasmeniam valdymo organui, tiek kitems Bendrovės darbuotojams yra nustatomi metiniai tikslai, vadovaujantis LITGRID AB darbuotojų veiklos vertinimo politika.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	TAIP	Vadovaujantis Atlygio bei Darbuotojų veiklos vertinimo politikomis nuostatomis kintamos sudedamosios atlyginimo dalys darbuotojams išmokamos, tik po finansinių ataskaitų tvirtinimo visuotiniame akcininkų susirinkime.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	TAIP	Tokia nuostata yra numatyta sutartyse su valdybos nariais.
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	TAIP	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	TAIP	Netaikytina
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Netaikytina
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio	TAIP	Netaikytina

padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.		
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	TAIP	Į kolegialių organų narių atlygį nėra įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	TAIP	Nuo 2018 m. vasario 20 d. Bendrovės valdybos sprendimu visa apimtimi Bendrovėje taikoma Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairėmis. Jomis vadovaujantis nustatomas atlygis kolegialiems valdymo organams.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	TAIP	Žr. 8.1 punktą.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme **Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	TAIP	2017 m. spalio 23 d. Bendrovės valdyba prisijungė visa apimtimi prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politikos, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir pasitikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	TAIP	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	Žr. 9.1 ir 9.2 punktus.
X principas: Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai**		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;	TAIP, išskyrus (4) punkte nurodytą atlyginimą Bendrovės priežiūros organams.	2017 m. spalio 23 d. Bendrovės valdyba prisijungė visa apimtimi prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politikos, joje nurodyta informacija atskleidžiama Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje

5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.		Šios rekomendacijos 4 papunktyje nurodyta informacija apie kolegialių organų kiekvieno nario atlygį nėra atskleidžiama.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.	TAIP	Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje atskleidžiama ši informacija.
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	TAIP	Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje atskleidžiama ši informacija.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	TAIP	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	TAIP	Be 10.5 punkto komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudojasi įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centras leidžiamu elektroniniu leidiniu viešiems pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	TAIP	Žr. 10.5 ir 10.6 punktus.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta Bendrovės įstatų 23.5 straipsnyje.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	NE	Audito įmonė Bendrovėje parenkama atliekant viešą pirkimą. Vadovaujantis UAB „EPSO-G“ įstatų 8.18. punktu, kuriame numatyta, kad dėl dukterinių bendrovių atestuoto auditoriaus ar audito įmonės metinių atitinkamos dukterinės bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti, rinkimo ar atšaukimo, taip pat audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymo, kaip šios kompetencijos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, valdybos sprendimas nereikalingas ir šiuos sprendimus turi teisę priimti UAB „EPSO-G“ generalinis direktorius.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP/ NE	Audito įmonė kas metus informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas. Audito įmonė ne audito paslaugas teikia vadovaujantis UAB „EPSO-G“ Audito komiteto 2016 m. lapkričio 17 d. sprendimu patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar iš bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politika. Iš audito bendrovių Bendrovė ne audito paslaugas perka tik išimtiniais atvejais ir paprastai tai būna mažareikšmiai sandoriai, todėl nėra praktikos atskleisti tokią informaciją akcininkams ar kitiems valdymo organams.

	Pastabos	Grupė 2017-12-31	Grupė 2016-12-31	Bendrovė 2017-12-31	Bendrovė 2016-12-31
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	4	3 650	1 491	3 647	1 486
Materialusis turtas	5	378 126	398 433	375 751	397 542
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		277	727	277	727
Investicijos į dukterines įmones	6	-	-	174	4 089
Atidėto pelno mokesčio turtas	23	33	66	-	-
Suteiktos paskolos	7	-	-	1 203	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	8	2 693	2 693	2 693	2 693
Ilgalaikio turto iš viso		**384 779**	**403 410**	**383 745**	**406 537**
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	9	1 019	3 910	99	125
Išankstiniai apmokėjimai		483	274	412	122
Prekybos gautinos sumos	10	22 210	19 041	17 022	14 552
Kitos gautinos sumos	11	21 275	24 916	20 645	24 593
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		12	3	-	-
Kitas finansinis turtas	12	8 736	10 012	8 736	10 012
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	696	798	434	608
Trumpalaikio turto iš viso		**54 431**	**58 954**	**47 348**	**50 012**
TURTO IŠ VISO		**439 210**	**462 364**	**431 093**	**456 549**
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	14	146 256	146 256	146 256	146 256
Akcijų priedai	14	8 579	8 579	8 579	8 579
Perkainojimo rezervas	15	5 380	5 608	4 999	5 533
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	16	655	655	655	655
Privalomasis rezervas	16	14 790	14 726	14 626	14 626
Kiti rezervai	16	62 767	62 747	62 767	62 747
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		8 171	16 234	8 257	18 175
Nuosavo kapitalo iš viso		**246 598**	**254 805**	**246 139**	**256 571**
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	18	22	38	22	38
Ilgalaikės paskolos	19	108 353	116 435	108 353	116 435
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	20	820	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	23	6 105	8 216	6 105	8 216
Ateinančių laikotarpių pajamos	21	6 564	7 966	6 564	7 966
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	22	764	152	694	81
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		**122 628**	**132 807**	**121 738**	**132 736**
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	19	8 082	8 082	8 082	8 082
Trumpalaikės paskolos	19	34 656	40 986	33 311	40 171
Išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	20	443	-	-	-
Prekybos skolos	24	15 095	13 857	11 581	8 376
Gauti išankstiniai apmokėjimai	25	328	869	328	869
Pelno mokesčio įsipareigojimas		1 468	1 360	1 468	1 360
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	26	9 912	9 598	8 446	8 384
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		**69 984**	**74 752**	**63 216**	**67 242**
Įsipareigojimų iš viso		**192 612**	**207 559**	**184 954**	**199 978**
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		**439 210**	**462 364**	**431 093**	**456 549**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Litgrid

2017 M. BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė 2017	Grupė 2016	Bendrovė 2017	Bendrovė 2016
Tęstinė veikla					
Pajamos					
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	27	143 292	143 215	143 292	143 215
Kitos pajamos	28	16 896	23 840	1 065	8 114
Pajamų iš viso		**160 188**	**167 055**	**144 357**	**151 329**
Sąnaudos					
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų sąnaudos	29	(80 081)	(80 615)	(80 081)	(80 615)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5	(26 360)	(26 616)	(26 055)	(26 394)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(13 993)	(13 680)	(7 295)	(7 286)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(4 305)	(4 219)	(6 437)	(6 357)
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(1 563)	(3 098)	(1 419)	(2 951)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(1 212)	(912)	(1 209)	(911)
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	5	-	(502)	-	(502)
Atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		79	(90)	103	(90)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5	(71)	-	-	-
Investicijų vertės sumažėjimas		-	-	(4 312)	-
Kitos sąnaudos		(19 734)	(16 142)	(6 296)	(6 027)
Sąnaudų iš viso	30	**(147 240)**	**(145 874)**	**(133 001)**	**(131 133)**
Veiklos pelnas (nuostoliai)		**12 948**	**21 181**	**11 356**	**20 196**
Finansinė veikla					
Finansinės veiklos pajamos		221	106	226	201
Finansinės veiklos sąnaudos		(1 375)	(1 525)	(1 337)	(1 514)
Finansinės veiklos iš viso		**(1 154)**	**(1 419)**	**(1 111)**	**(1 313)**
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	-	32	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		**11 794**	**19 794**	**10 245**	**18 883**
Pelno mokestis					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	23	(4 351)	(4 274)	(4 632)	(4 258)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	23	2 142	2 208	2 111	2 203
Pelno mokesčio iš viso		**(2 209)**	**(2 066)**	**(2 521)**	**(2 055)**
Tęstinės veiklos grynasis pelnas (nuostoliai)		**9 585**	**17 728**	**7 724**	**16 828**
Nutraukiama veikla					
Nutrauktos veiklos pardavimo pelnas		-	97	-	-
Nutrauktos veiklos grynasis pelnas	33	-	32	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		**9 585**	**17 857**	**7 724**	**16 828**
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)					
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		428	-	-	-
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		-	420	-	420
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka		(64)	(63)	-	(63)
Kitos bendrosios pajamos, iš viso		**364**	**357**	**-**	**357**
Laikotarpio bendrosios pajamos (išlaidos), iš viso		**9 949**	**18 214**	**7 724**	**17 185**
Grynasis pelnas (nuostoliai) priskirtini:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		9 585	17 847	7 724	16 828
Nekontroliuojančiai daliai		-	10	-	-
		9 585	**17 857**	**7 724**	**16 828**
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		9 949	18 204	7 724	17 185
Nekontroliuojančiai daliai		-	10	-	-
		9 949	**18 214**	**7 724**	**17 185**
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) vienai akcijai (eurais)	32	**0,019**	**0,035**	**0,015**	**0,033**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Litgrid

2017 M. NUOSAVO KAPITALO ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Grupė		Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams									
		Kapitalas	Akcijų priedai	Perkaino-jimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalo-masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskir-stytasis pelnas	Tarpinė suma	Nekontro-liuojanti dalis	Iš viso
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		**146 256**	**8 579**	**6 228**	**298**	**14 606**	**62 747**	**2 476**	**241 190**	**133**	**241 323**
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	357	-	-	17 847	18 204	10	18 214
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(620)	-	-	-	620	-	-	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	-	120	-	(120)	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	-	(4 589)	(4 589)	-	(4 589)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas		-	-	-	-	-	-	-	-	(143)	(143)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		**146 256**	**8 579**	**5 608**	**655**	**14 726**	**62 747**	**16 234**	**254 805**	**-**	**254 805**
Likutis 2017 m. sausio 1 d.		**146 256**	**8 579**	**5 608**	**655**	**14 726**	**62 747**	**16 234**	**254 805**	**-**	**254 805**
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	364	-	-	-	9 585	9 949	-	9 949
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(592)	-	-	-	592	-	-	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	-	64	20	(84)	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	-	(18 156)	(18 156)	-	(18 156)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		**146 256**	**8 579**	**5 380**	**655**	**14 790**	**62 767**	**8 171**	**246 598**	**-**	**246 598**

Bendrovė		Kapitalas	Akcijų priedai	Perkaino-jimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalo-masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskir-stytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2015 m. sausio 1 d.		**146 256**	**8 579**	**6 138**	**298**	**14 606**	**62 747**	5 351	243 975
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	**357**	-	-	16 828	17 185
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	**(605)**	-	-	-	605	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	-	**20**	-	(20)	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	-	(4 589)	(4 589)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		**146 256**	**8 579**	**5 533**	**655**	**14 626**	**62 747**	**18 175**	**256 571**
Likutis 2017 m. sausio 1 d.		**146 256**	**8 579**	**5 533**	**655**	**14 626**	**62 747**	**18 175**	256 571
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	-	-	-	7 724	7 724
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-	(534)	-	-	-	534	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	-	-	20	(20)	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	-	(18 156)	(18 156)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		**146 256**	**8 579**	**4 999**	**655**	**14 626**	**62 767**	**8 257**	**246 139**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė 2017	Grupė 2016	Bendrovė 2017	Bendrovė 2016
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		9 585	17 857	7 724	16 828
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	26 360	26 616	26 055	26 394
Finansinio turto vertės sumažėjimas		-	-	4 312	-
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		71	-	-	-
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		(816)	592	(840)	592
Nurašytos skolos		737	-	737	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	6	-	(32)	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos	23	2 209	2 066	2 521	2 055
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo		1 212	912	1 209	911
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos		-	-	(5)	-
Palūkanų sąnaudos		1 365	1 482	1 327	1 471
Dividendų pajamos		(134)	(59)	(134)	(91)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		(77)	(101)	(77)	(67)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		1 838	(5 791)	2 996	(5 787)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		2 845	(2 183)	(101)	355
Mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas(sumažėjimas)		1 393	(9 961)	2 552	(12 029)
Kito finansinio turto pasikeitimas		1 276	(6 686)	1 276	(6 686)
(Sumokėtas) pelno mokestis		(4 448)	(1 469)	(4 424)	(1 463)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		**43 416**	**23 243**	**45 128**	**22 483**
Grynieji nutrauktos veiklos pagrindinės veiklos pinigų srautai		**-**	**4 623**	**-**	**-**
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(26 214)	(55 657)	(26 066)	(55 423)
Gautos dotacijos	18	8 133	68 592	8 133	68 592
Suteiktos paskolos	7	-	-	(1 600)	-
Gautos perkrovų valdymo pajamos	21	8 691	7 966	8 691	7 966
Dukterinių (asocijuotų) įmonių perleidimas	6	-	-	-	388
Gautos palūkanos		-	4	-	4
Gauti dividendai		134	59	134	91
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		**(9 256)**	**20 964**	**(10 708)**	**21 618**
Grynieji nutrauktos veiklos investicinės veiklos pinigų srautai		**-**	**-**	**-**	**-**
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		-	40 000	-	40 000
Sugrąžintos paskolos		(8 082)	(48 083)	(8 082)	(48 083)
Sąskaitų likučio perviršis (overdraft)		(6 330)	(29 852)	(6 860)	(29 671)
Išperkamosios nuomos mokėjimai		(160)	-	-	-
Sumokėtos palūkanos		(1 528)	(1 639)	(1 490)	(1 628)
Išmokėti dividendai		(18 212)	(4 594)	(18 212)	(4 594)
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		50	-	50	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		**(34 262)**	**(44 168)**	**(34 594)**	**(43 976)**
Grynieji nutrauktos veiklos finansinės veiklos pinigų srautai		**-**	**(4 655)**	**-**	**-**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		**(102)**	**7**	**(174)**	**125**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	13	798	791	608	483
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	13	**696**	**798**	**434**	**608**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

1. Bendroji informacija

AB „Litgrid“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. Bendrovė įsteigta AB „Lietuvos energija“ atskiriamos veiklos dalies pagrindu, 2010 m. lapkričio 16 d. įregistruota Juridinių asmenų registre, įmonės kodas 302564383.

„Litgrid“ – elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, valdantis elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaikantis stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą. Bendrovė taip pat atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2013 m. rugpjūčio 27 d. neterminuotai išdavė Bendrovei Elektros energetikos perdavimo veiklos licenciją.

Bendrovė įgyvendino strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva - Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva - Lenkija) projektus.

Bendrovės veiklos tikslai yra savo kompetencijos ribose užtikrinti elektros energetikos sistemos stabilumą ir patikimumą Lietuvos Respublikos teritorijoje, sudaryti objektyvias ir nediskriminuojančias naudojimosi perdavimo tinklais sąlygas, valdyti, naudoti ir disponuoti elektros energijos perdavimo sistemos turtą ir jo priklausinius.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 256 100,20 eurų. Jį sudaro 504 331 380 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 0,29 Eur, visos akcijos pilnai apmokėtos.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

Įmonės akcininkai	Turimų akcijų skaičius	Turimų akcijų skaičius (proc.)
UAB „EPSO-G“	491 736 153	97,5
Kiti akcininkai	12 595 227	2,5
Iš viso:	**504 331 380**	**100**

Vienintelis UAB „EPSO-G“ (įm. kodas 302826889, adresas A.Juozapavičiaus g. 13, Vilnius) kontroliuojantis akcininkas – Lietuvos Respublikos Energetikos ministerija.

Bendrovės akcijos nuo 2010 m. gruodžio 22 d. įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. dukterinės, asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės įtrauktos į “Litgrid“ Grupę yra šios:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis 2017 m. gruodžio 31 d.	Valdomų akcijų dalis 2016 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Tetas“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Transformatorinių pastočių, skirstymo punktų, elektros linijų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos
UAB „Litgrid Power Link Service“	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas
UAB Duomenų logistikos centras	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20 proc.	20 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50 proc.	50 proc.	Bendrų užduočių, susijusių su esamos tarpsisteminės jungties Lietuva – Lenkija valdymu, planuojama tinklo plėtra ir kitomis bendradarbiavimo sritimis, vykdymas ir koordinavimas

UAB „Litgrid Power Link Service“ pavadinimas iki 2016 m. balandžio 28 d. buvo UAB „Tinklo priežiūros centras“.

2017 m. sausio 27 dieną Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 procentų akcijų paketo pardavimo organizavimui kartu su „Lietuvos energija“, UAB valdomų akcijų dalimi. 2017 m. rugpjūčio 7 d. UAB „Duomenų logistikos centras“ akcininkai – Bendrovė ir „Lietuvos energija“ UAB, pasirašė įmonės akcijų pirkimo – pardavimo sutartį su „Telia Lietuva“. UAB „Duomenų logistikos centras“ pardavimo procesas galutinai turėtų būti užbaigtas, gavus Konkurencijos tarybos koncentracijos leidimą – tikėtina 2018 m. pradžioje. Iki to laiko sandorio suma nebus skelbiama. Bendrovės investicija į asocijuotą įmonę apskaityta trumpalaikio turto straipsnyje „Kitas finansinis turtas“.

Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones aprašytos 6-oje pastaboje.

Grupės darbuotojų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 633 (2016 m. gruodžio 31 d. – 685), Bendrovės darbuotojų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 229 (2016 m. gruodžio 31 d. - 235).

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.:

2.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei finansinį turtą, galimą parduoti, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2018 m. kovo 21 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė ir Grupė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

„Atidėtųjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas“ – 12-ojo TAS pataisos. Standarto pataisomis patikslinami atidėtųjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėtųjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėtųjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Vadovybė nevertino šio standarto taikymo įtakos, kadangi Bendrovė ir Grupė nenaudoja skolos priemonių su nustatytu galiojimo (išpirkimo) terminu.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos. 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų suderinimas pateiktas 19 pastaboje.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Bendrovei ir Grupei.

b) Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Bendrovė ir Grupė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniams pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos

ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, iškylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Bendrovė ir Grupė 9-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės ir Grupės vadovybės vertinimu, standarto įsigaliojimas neturės įtakos arba ji bus nereikšminga finansinėms ataskaitoms, kurios bus rengiamos nuo 2018 m. sausio 1 d., nes gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis istoriškai buvo nereikšmingas, pinigai, pinigų ekvivalentai bei kitas trumpalaikis finansinis turtas laikomi aukšto reitingo kredito institucijose.
Bendrovės ir Grupės vertinimu, standartas neturės įtakos 2017 m. gruodžio 31 d. turimo finansinio turto klasifikavimui: paskolos ir gautinos sumos toliau bus klasifikuojamos kaip vertinamos amortizuota savikaina, finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius) bus apskaitomas tokiu pat būdu. Naujasis standartas neturės įtakos finansinių įsipareigojimų klasifikavimui, nes keičiasi tik per pelną (nuotolius) apskaitomų finansinių įsipareigojimų klasifikavimas, o Bendrovė tokių įsipareigojimų neturi.
15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Bendrovė ir Grupė 15-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovė ir Grupė atliko šio standarto pasikeitimo vertinimą ir įtaką Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms. Atlikus analizę ir 5 žingsnių modelio peržvalgą Bendrovė ir Grupė įvertino ir nustatė, kad standarto pasikeitimas įtakos nuo 2018 m. sausio 1 d. rengiamoms finansinėms ataskaitoms neturės arba ji bus nereikšminga. Bendrovė ir Grupė neturi ilgalaikių kontraktų su daugiaelemenčiais pakeitimais, neturi imk-arba-mokėk pobūdžio kontraktų, nėra pardavimų skatinimų, nėra reikšmingų kontraktų sudarymo išlaidų ar reikšmingų išankstinių apmokėjimų. Pagrindiniai pardavimų kontraktai sudaromi vieneriems metams ir sutampa su ataskaitiniu laikotarpiu, vėlesniais laikotarpiais vertės koregavimai už praeitus laikotarpius neatliekami, kontraktų pakeitimai yra reti.

Pritaikius 15-tąjį TFAS elektros energijos gamintojų (toliau – Gamintojai) pajungimo prie elektros energijos perdavimo tinklo paslaugų, elektros įrenginių perkėlimo (rekonstravimo) paslaugų, elektros įrenginių pajėgumų išplėtimo (rekonstravimo) paslaugų pajamų pripažinimas nesikeis.

Gamintojo pajungimas yra atskiras įsipareigojimo įvykdymas pagal 15-tąjį TFAS, nes pajungimo tikslas – neatlygintinai persiųsti pagamintą elektros energiją potencialiems energijos vartotojams. Nors pajungus Gamintoją sudaromos elektros energijos perdavimo, balansavimo ir reguliavimo elektros energijos paslaugų sutartys, tačiau šių paslaugų teikimas nėra tiesiogiai susijęs su pagrindiniu Gamintojo pajungimo tikslu. Perdavimo paslauga Gamintojui teikiama, kai jis nevykdo elektros energijos gamybos - elektros energija tiekiama technologinėms reikmėms; Gamintojas naudojasi elektros energijos balansavimo ir reguliavimo paslaugomis, kai savo veiksmais iškreipia energijos gamybos ir vartojimo balansą.
Atlikus elektros įrenginių perkėlimą dėl užsakovo vykdomų statybos – plėtros darbų, elektros perdavimo paslaugų apimtys nesikeičia.
Atsižvelgiant į aukščiau minėtus argumentus, Bendrovės vadovybės vertinimu Gamintojų pajungimo, elektros įrenginių perkėlimo paslaugos, elektros įrenginių pajėgumų išplėtimo paslaugos iš esmės atskirtos nuo kitų Bendrovės teikiamų paslaugų ir dėl 15 TFAS įsigaliojimo pajungimo pajamų pripažinimas nesikeis.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliami 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

Bendrovė ir Grupė 16 TFAS pradės taikyti nuo 2019 m. sausio 1 d. prasidedančių finansinių metų, šiuo metu vertina jo taikymo įtaką finansinėms ataskaitoms. Standarto taikymo išsami analizė bus atlikta 2018 metais.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradedant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. *overlay*) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirenkamą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikinais svyravimais susijusius klausimus. Standarto pataisa neturės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms, nes nevykdo draudimo veiklos.

c) <u>Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko</u>

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso dukterinei įmonei, o dukterinės įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Bendrovės ir Grupės vertinimu, šios pataisos neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.
„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Bendrovės ir Grupės vertinimu, šios pataisos neturės įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi neatlieka mokėjimų akcijomis.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai, išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms parduoti arba nutrauktai veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatytai paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šių patobulinimų įtakos finansinėms ataskaitoms.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šio standarto taikymo įtakos finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šio aiškinimo įtakos finansinėms ataskaitoms.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai toliau taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendrais principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri atspindi visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią rinkoje stebimus duomenis; pridedant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Iš draudimo sutarčių grupės gaunamą pelną draudikai pripažins per visą draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir tuo momentu, kuomet jie perleidžia riziką. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažins nedelsiant. Šios standarto pataisos neturės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė ir Grupė nevykdo draudimo veiklos.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Bendrovė ir Grupė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytą aiškinimą, jam įsigaliojus.

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, mažesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolio atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šio standarto pataisos įtakos finansinėms ataskaitoms.

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šio standarto pataisos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-iojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visomis aplinkybėmis tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstytame 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. Bendrovė ir Grupė dar nevertino šių patobulinimų įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.2 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Bendrovė kontroliuoja ūkio subjektą, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą naudodamasi savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Litgrid“ ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų efektyvi tiesioginė ar netiesioginė kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.3 Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“. Tokie verslo jungimai apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

2.4 Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Ilgalaikį turtą ir perleidžiamo turto grupes Grupė klasifikuoja kaip skirtas parduoti, jei jų balansinė vertė bus atgaunama daugiausiai iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų balansinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Klasifikavimo į skirtą parduoti turtą kriterijai laikomi įgyvendintais tik tada, kai labai tikėtina, kad pardavimas įvyks, o turtas ar perleidžiamo turto grupė gali būti nedelsiant parduota esamos būklės. Pardavimui įvykdyti reikalingi veiksmai turėtų

parodyti, kad nėra tikėtina, jog pardavimas gali būti nutrauktas. Vadovybė turi būti įsipareigojusi atlikti tikėtiną pardavimą per vienerius metus nuo perkėlimo datos. Turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, pateikiami finansinės būklės ataskaitoje atskirai kaip trumpalaikiai straipsniai.

2.5 Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.6 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokį investicijų vertės sumažėjimą.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui, dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė ir Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	**Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)**
Pastatai	20 - 75
Statiniai ir mašinos:	
- Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
- Statiniai, mašinos ir įrengimai, iš kurių:	
- 330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
- 330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
- 330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
- elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
- elektros įrenginiai, iš jų:	15 - 35
- relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
- technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
- kiti įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
- inventorius, įrankiai	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Oro ir kabelinių linijų turto grupių remonto išlaidos apskaitomos kaip turto vieneto komponentė, nustatant jai naujo turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis Bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.8 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigus kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigus kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigus kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigus kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto

vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.9 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Galimas parduoti finansinis turtas pradžioje apskaitomos tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau - tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto busimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinų gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per Bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:
- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

2.10 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

2.11 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

2.12 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 2.9 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.13 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.14 Užsienio valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės ataskaitos yra pateiktos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta) - eurais. Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti eurais, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta eurais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių eurų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojami eurais pagal sandorio atlikimo dieną Europos Centrinio Banko ir Lietuvos banko skelbiamus euro ir užsienio valiutų santykius. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į eurus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į eurus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelną (nuostolius).

2.15 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šios dotacijos yra apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę. Dotacijos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Bendrovei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu. Jos taip pat yra apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę ir bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

2.16 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.17 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytų įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su

tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.18 Ateinančių laikotarpių pajamos

Perkrovų pajamos susidaro dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje. Biržos operatorius (Nord Pool AS) dėl kainų skirtumų skirtingose prekybos zonose gautas pajamas lygiomis dalimis paskirsto tarpsistemines jungtis eksploatuojančių šalių perdavimo sistemų operatoriams.

2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ nustato, kad perkrovų pajamos gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklų pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a) ir (arba) b) punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką.

Priklausomai nuo ES Reglamente numatytos paskirties, perkrovų pajamos pripažįstamos:

a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu būtų galima pasinaudoti - pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos susijusios sąnaudos. Kai tarpsisteminė jungtis neplanuotai atsijungia, o jungties pajėgumai jau yra suprekiauti elektros biržoje (t.y. jie jau yra paskirstyti), liniją valdantys operatoriai užtikrina, kad rinkos dalyviai pasinaudotų suprekiautais pajėgumais. Tokiu atveju, operatoriai patiria kaštus, kurie susidaro dėl kainų skirtumo tarp operatorių suprekiautos elektros energijos kainos ir Bendrovės pirktos/parduotos reguliavimo ir/ar balansavimo elektros energijos kainos.
b) išlaikyti ar išplėsti jungčių pralaidumą - finansinėse ataskaitose perkrovų pajamos pripažįstamos remiantis dotacijų apskaitos principais - t. y. pradžioje perkrovų pajamos pripažįstamos ateinančių laikotarpių pajamomis, tuomet apskaitomos mažinant atitinkamo turto vertę, o vėliau pripažįstamos pajamomis mažinant susijusio turto nusidėvėjimo sąnaudas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį.
c) sumažinti tarifą – pripažįstama pajamomis tuo laikotarpiu, kurį Bendrovė gauna mažiau pajamų dėl nustatytų mažesnių tarifų.

2.19 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma. Vertinimas, ar sutartis atitinka išperkamosios veiklos nuomos sąlygas, atliekamas pasirašant tokią sutartį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.20 Segmentų ataskaita

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanti strateginius sprendimus.

2.21 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklo

Nuo 2010 m. (taikoma turtui, gautam iš klientų po 2009 m. liepos 1 d.) iki atskyrimo - AB „Lietuvos energija“, o vėliau - Bendrovė gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės/Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo apskaitomi ilgalaikiame turte mažinant susijusio turto apskaitinę vertę. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstami per susijusio turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustačius, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metines VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija).

Bendrovė/Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergiją, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;

- Komisijos Bendrovei/ Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą.

2.22 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje kai patiriami.

2.23 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2017 metais ir 2016 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.24 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Bendrovė neturi jokių pelną vienai akcijai mažinančių akcijų pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.25 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.26 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.27 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

2.28 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei/Grupei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Bendrovė/Grupė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:
1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė ir Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliamos sumos vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Bendrovė/Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąja verte įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (2.9 ir 8 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (2.7 ir 5 pastabos).

Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino paskolų tikrąją vertę 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. (36 pastaba). Kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d.

3. Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, buvo tokie:

Investicijų vertės sumažėjimas

Dukterinių, asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl Bendrovės vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertino naudodama diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes arba netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „TETAS“ atsiperkamoji vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota diskontuotų pinigų srautų metodu atsižvelgus į pablogėjusius 2017 m. veiklos rezultatus. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimas lygus 4 312 tūkst. Eur. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 9 proc.

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Kaip aprašyta 5 pastaboje Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą. Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos pajamas. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos minėtoje pastaboje.

Perkrovų pajamos

Vadovaujantis apskaitos principais, aprašytais 2.18 pastaboje, perkrovų pajamų pripažinimas priklauso nuo paskirties, kuriai naudojamos šios pajamos. Šios paskirtys aprašytos Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 714/2009. Remiantis Bendrovės sprendimu, ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos 2017 m. gruodžio 31 d. bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2017 m. Bendrovė patyrė 1 445 tūkst. Eur sąnaudų, kad užtikrintų paskirtojo pralaidumo panaudojimą, ir bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažino tokią pačią sumą perkrovų pajamų (taip pat žr. 21 pastabą).

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 551	14	2 597
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 677)	(14)	(1 721)
Likutinė vertė	**2**	**874**	**-**	**876**
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	**2**	**874**	**-**	**876**
Įsigijimai	-	1 232	-	1 232
Perklasifikavimas į (iš) IMT	20	(166)	-	(146)
Perklasifikavimas tarp grupių	80	(80)	-	-
Amortizacija	(7)	(464)	-	(471)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**95**	**1 396**	**-**	**1 491**
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	114	3 128	2	3 244
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 732)	(2)	(1 753)
Likutinė vertė	**95**	**1 396**	**-**	**1 491**
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**95**	**1 396**	**-**	**1 491**
Įsigijimai	56	2 090	-	2 146
Perklasifikavimas iš IMT	188	580	-	768
Amortizacija	(96)	(659)	-	(755)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**243**	**3 407**	**-**	**3 650**
2017 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	358	5 797	2	6 157
Sukaupta amortizacija	(115)	(2 390)	(2)	(2 507)
Likutinė vertė	**243**	**3 407**	**-**	**3 650**

Bendrovė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 513	14	2 559
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 645)	(14)	(1 689)
Likutinė vertė	**2**	**868**	**-**	**870**
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	**2**	**868**	**-**	**870**
Įsigijimai	-	1 230	-	1 230
Perklasifikavimas į (iš) IMT	20	(166)	-	(146)
Perklasifikavimas tarp grupių	80	(80)	-	-
Amortizacija	(7)	(461)	-	(468)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**95**	**1 391**	**-**	**1 486**
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	114	3 091	2	3 207
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 700)	(2)	(1 721)
Likutinė vertė	**95**	**1 391**	**-**	**1 486**
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**95**	**1 391**	**-**	**1 486**
Įsigijimai	56	2 090	-	2 146
Perklasifikavimas į (iš) IMT	188	580	-	768
Amortizacija	(96)	(657)	-	(753)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**243**	**3 404**	**-**	**3 647**
2017 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	358	5 760	2	6 120
Sukaupta amortizacija	(115)	(2 356)	(2)	(2 473)
Likutinė vertė	**243**	**3 404**	**-**	**3 647**

5. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 872	393 700	769	11 587	12 474	431 936
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(737)	(18 622)	(676)	(2 753)	-	(22 788)
Likutinė vertė	**534**	**12 135**	**375 078**	**93**	**8 834**	**12 474**	**409 148**
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	12 135	375 078	93	8 834	12 474	**409 148**
Įsigijimai	-	32	11	66	619	90 063	90 791
Pardavimai	-	(8)	-	-	-	-	(8)
Nurašymai	-	-	(1 152)	-	(23)	-	(1 175)
Vertės sumažėjimas	-	-	(434)	-	-	(68)	(502)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	947	64	1 011
Perklasifikavimas į (iš) INT	-	-	-	-	(28)	174	146
Perklasifikavimas į negautas dotacijas	-	-	(2 404)	-	-	-	(2 404)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	(258)	50 911	-	2 157	(52 810)	-
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(32 790)	-	(120)	(39 514)	(72 424)
Nusidėvėjimas	-	(585)	(23 150)	(53)	(2 362)	-	(26 150)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**534**	**11 316**	**366 070**	**106**	**10 024**	**10 383**	**398 433**
2016 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 634	407 733	835	15 132	10 383	447 251
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 318)	(41 663)	(729)	(5 108)	-	(48 818)
Likutinė vertė	**534**	**11 316**	**366 070**	**106**	**10 024**	**10 383**	**398 433**
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**534**	**11 316**	**366 070**	**106**	**10 024**	**10 383**	**398 433**
Įsigijimai	-	-	-	1 410	582	24 617	26 609
Perkainojimas	-	100	24	198	35	-	357
Nurašymai	-	(36)	(1 223)	-	(7)	-	(1 266)
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	-	-	(43)	-	(43)
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	-	(14)	-	-	-	-	(14)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	-	(768)	(768)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	174	6 999	-	1 073	(8 246)	-
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(1 281)	-	-	(18 296)	(19 577)
Nusidėvėjimas	-	(595)	(22 547)	(117)	(2 346)	-	(25 605)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**534**	**10 945**	**348 042**	**1 597**	**9 318**	**7 690**	**378 126**
2017 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 841	411 654	2 423	16 731	7 690	451 873
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 896)	(63 612)	(826)	(7 413)	-	(73 747)
Likutinė vertė	**534**	**10 945**	**348 042**	**1 597**	**9 318**	**7 690**	**378 126**

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 399	393 324	10 391	12 474	429 122
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(523)	(18 454)	(1 883)	-	(20 860)
Likutinė vertė	**534**	**11 876**	**374 870**	**8 508**	**12 474**	**408 262**
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	11 876	374 870	8 508	12 474	408 262
Įsigijimai	-	32	1	463	90 063	90 559
Nurašymai	-	-	(1 152)	(22)	-	(1 174)
Vertės sumažėjimas	-	-	(434)	-	(68)	(502)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	947	64	1 011
Perklasifikavimas į (iš) INT	-	-	-	(28)	174	146
Perklasifikavimas į negautas dotacijas	-	-	(2 404)	-	-	(2 404)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	(258)	50 911	2 157	(52 810)	-
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(32 790)	(120)	(39 514)	(72 424)
Nusidėvėjimas	-	(552)	(23 110)	(2 270)	-	(25 932)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**534**	**11 098**	**365 892**	**9 635**	**10 383**	**397 542**
2016 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 173	407 347	13 853	10 383	444 290
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 075)	(41 455)	(4 218)	-	(46 748)
Likutinė vertė	**534**	**11 098**	**365 892**	**9 635**	**10 383**	**397 542**
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	534	11 098	365 892	9 635	10 383	**397 542**
Įsigijimai	-	-	-	545	24 617	25 162
Nurašymai	-	(36)	(1 223)	(4)	-	(1 263)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	(43)	-	(43)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	(768)	(768)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	174	6 999	1 073	(8 246)	-
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(1 281)	-	(18 296)	(19 577)
Nusidėvėjimas	-	(553)	(22 506)	(2 243)	-	(25 302)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**534**	**10 683**	**347 881**	**8 963**	**7 690**	**375 751**
2017 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 305	411 244	15 421	7 690	447 194
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 622)	(63 363)	(6 458)	-	(71 443)
Likutinė vertė	**534**	**10 683**	**347 881**	**8 963**	**7 690**	**375 751**

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Bendrovėje kapitalizavimo kriterijus tenkinančių palūkanų sąnaudų suma už laikotarpį, pasibaigusį 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 543 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d. – 1 631 tūkst. Eur). Ši suma buvo sumažinta 386 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d.- 1 481 tūkst. Eur). Bendra kapitalizuotų palūkanų suma sudarė 157 tūkst. Eur. (už laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d.- 150 tūkst. Eur). Kapitalizavimui taikyta metinė palūkanų norma 0,2 proc. (už laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d.- 0,2 proc.).

Bendrovė paskutinį kartą perkainojo ilgalaikį materialųjį turtą bei apskaitė vertės sumažėjimą pagal atliktą ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2014 m. gruodžio 31 d. būklei. Bendrovė, atlikusi 2015 m. teisės aktų pasikeitimus reguliavimo srityje, nustatė, kad papildomo perkainojimo ar vertės sumažėjimo 2015 m. gruodžio 31 d. atlikti nereikia.

Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d. įvertino, ar jos ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo tos, kuri būtų nustatyta remiantis tikrąja verte ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. 2016 m. nebuvo jokių teisės aktų pasikeitimų ir (arba) įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos turto vertei.

Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28). Bendrovė turto tikrąją vertę 2016 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip grynųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Bendrovė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtros projektus, naujų vartotojų/gamintojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota sekančiai:

- Suskaičiuoti 2017-2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai koreguoti Nordbalt projektui gautų dotacijų ir VIAP lėšų pinigų srautais, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Nordbalt projekto turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis.
- Sudėti koreguoti 2017-2025 m. pinigų srautai.
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.).
- Atimta ilgalaikio nematerialaus turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2016 m. gruodžio 31 d. buvo gautas rezultatas – 398 777 tūkst. Eur. Suskaičiuota turto vertė buvo didesnė už balansinę turto vertę (386 070 tūkst. eurų) – turto vertės sumažėjimo nebuvo. Balansinė turto vertė pateko į turto vertės intervalą nuo 384 792 tūkst. eurų iki 412 762 tūkst. eurų, 2021-2025 m. suskaičiuotai optimizuoto turto vertei kintant 75 -125% intervale. Taip pat perkrovų pajamų daliai kintant intervale 50-125%, lyginant su prognoze, balansinė turto vertė pateko į turto vertės intervalą nuo 382 460 tūkst. eurų iki 411 153 tūkst. Eurų. Įvertinus prielaidų jautrumą Bendrovė neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės (normalus +- 25 proc. intervalas, bet kadangi optimizuota vertė priklausys nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo apatinė jautrumo analizės riba padidinta iki -75 proc.), diskonto normos (atsižvelgiant į mažai kintančią palūkanų normą intervalo ribos +- 1 proc.) bei perkrovų pajamų (kadangi Bendrovė perkrovų pajamų neįtakoja, pokyčio intervalo apatinė riba 0 proc., o viršutinė – normalus +25 proc. pokytis) dydžiui pateiktas lentelėse:

2021-2025 m. LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės dalis, proc. nuo suskaičiuotos vertės	Turto vertė, tūkst. Eur
25%	356 822
50%	370 807
75%	384 792
100%	398 777
125%	412 762

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą) , proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0%	412 546
-0,5%	405 567
0,0%	398 777
0,5%	392 168
1,0%	385 733

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozės	Turto vertė, tūkst. Eur
0%	377 418
25%	378 534
50%	382 460
100%	398 777
125%	411 153

2017 m. taipogi nebuvo jokių teisės aktų pasikeitimų ir (arba) įvykių, kurie galėjo turėti reikšmingos įtakos turto vertei. Turto vertinimui Bendrovė taiko tokį patį vertinimo modelį kaip ir 2016 m. gruodžio 31 d. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

Bendrovė turto tikrąją vertę 2017 m. gruodžio 31 d. įvertina pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė apskaičiuota kaip grynųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Bendrovė turtą vertina kaip verslą, tačiau vertinime eliminuoja visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtros projektus, naujų vartotojų/gamintojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota sekančiai:

- Suskaičiuoti 2018-2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai koreguoti Nordbalt projektui gautinomis dotacijomis, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Nordbalt projekto turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis, taip pat VIAP lėšų gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių prijungimo išlaidų kompensavimo pinigų srautais, nes gamintojų iš AEI prijungimas vyko ir turtas buvo apskaitytas 2015-2016 m.
- Sudėti koreguoti 2018-2025 m. pinigų srautai.
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.).
- Atimta ilgalaikio nematerialaus turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2017 m. gruodžio 31 d. buvo gautas rezultatas – 371 794 tūkst. Eur. Suskaičiuota turto vertė yra didesnė už balansinę turto vertę (366 646 tūkst. eurų) – turto vertės sumažėjimo nėra ir skirtumas tarp suskaičiuotos ir balansinės Turto vertės yra 1,4 proc. Įvertinus prielaidų jautrumą Bendrovė savo finansinėse ataskaitose neatvaizduos turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės, diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

2021-2025 m. LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės dalis, proc. nuo suskaičiuotos vertės	Turto vertė, tūkst. Eur
25%	332 463
50%	345 573
75%	358 684
100%	371 794
125%	384 904

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą) , proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-2,0%	394 710
-1,0%	382 936
0,0%	371 794
0,5%	366 443
1,0%	361 233

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozės	Turto vertė, tūkst. Eur
0%	367 838
25%	368 859
50%	369 837
100%	371 794
125%	372 781

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 17 441 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. - 36 170 tūkst. Eur) ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

Lentelėje žemiau pateiktos Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

Grupė	**Žemė**	**Pastatai**	**Statiniai ir mašinos**	**Transporto priemonės**	**Kitas materialus ilgalaikis turtas**	**Nebaigta statyba**	**Iš viso**
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	520	10 753	450 751	1 419	9 338	7 701	480 482
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	520	11 182	477 950	106	10 084	10 462	510 304

Bendrovė	**Žemė**	**Pastatai**	**Statiniai ir mašinos**	**Transporto priemonės**	**Kitas materialus ilgalaikis turtas**	**Nebaigta statyba**	**Iš viso**
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	520	10 654	450 612	-	9 008	7 701	478 495
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	520	11 054	477 772	-	9 695	10 462	509 503

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas turto įsigijimo vertę mažinant tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis. Dotacijoms priskiriama ES struktūrinių fondų lėšos, naujų vartotojų (gamintojų) prijungimo prie elektros perdavimo tinklo lėšos (pagal taikomą apskaitos politiką iki 2009 m. liepos 1 d.), VIAP lėšos ir perkrovų pajamų lėšos. Jei ilgalaikio materialiojo turto vertė nebūtų mažinama dotacijomis, jo balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. būtų didesnė 297 649 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. - 285 745 tūkst. Eur). Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, kurio vertė sumažinta gautomis/gautinomis dotacijomis:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	**285 745**	**218 128**	**285 745**	**218 128**
Įsigijimai	19 577	74 858	19 577	74 858
Nusidėvėjimas	(7 673)	(7 191)	(7 673)	(7 191)
Nurašymas	-	(50)	-	(50)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	**297 649**	**285 745**	**297 649**	**285 745**

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės) ir asocijuotas bei bendrai valdomas įmones (Bendrovės ir Grupės)

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinėse ataskaitose

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinės įmonės	**Įsigijimo vertė**	**Vertės sumažėjimas**	**Apskaitinė vertė**	**Dalies procentas**
2017 m. gruodžio 31 d.				
UAB „TETAS“	4 754	(4 754)	-	100
UAB Litgrid Power Link Service	174	-	174	100
Iš viso	**4 928**	**(4 754)**	**174**	
2016 m. gruodžio 31 d.				
UAB „TETAS“	4 356	(441)	3 915	100
UAB Litgrid Power Link Service	174	-	174	100
Iš viso	**4 530**	**(441)**	**4 089**	

Bendrovės, kaip vienintelio UAB „TETAS“ akcininko sprendimu buvo kapitalizuota dalis paskolos - 397 477 Eur, 2017 m. gruodžio 29 d. (įregistravus) įstatinio kapitalo padidinimą.

Dėl UAB „Tetas“ veiklą įtakojusių pokyčių rinkoje 2017 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota investicijos į UAB „Tetas“ 100% akcijų paketą atsiperkamoji vertė ir apskaitytas papildomas 4 312 tūkst. Eur vertės sumažėjimas. Atsiperkamoji vertė buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu, naudojant ateities periodų prognozinius finansinius rezultatus, taikant 9 proc. diskonto normą (WACC) po mokesčių. Ateities periodų prognoziniai rezultatai indikuoja, kad UAB „Tetas“ atsiperkamoji vertė turėtų būti didesnė nei atspindėta 2017 m. finansinėse ataskaitose, tačiau nesant faktinių duomenų, patvirtinančių prognozinių rezultatų pagrįstumą, atsiperkamoji vertė buvo įvertinta konservatyviai.

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame „Litgrid“ neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO- G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. UAB EPSO-G nuosavybės teisė perėjo nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose
Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	**-**	720	**-**	752
Asocijuotos įmonės perkėlimas į finansinį turtą, laikomą pardavimui	-	(752)	-	(752)
Asocijuotų ar bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	-	32	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	**-**	**-**	**-**	**-**

Kaip aprašyta 1 pastaboje 2017 m. sausio 27 dieną Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 procentų akcijų paketo pardavimo organizavimui kartu su „Lietuvos energija“, UAB valdomų akcijų dalimi. Šiose finansinėse ataskaitose Bendrovės investicija į asocijuotą įmonę perklasifikuota į finansinį turtą, laikomą pardavimui ir apskaityta kaip trumpalaikis Kitas finansinis turtas (12 pastaba).

2016 m. rugsėjo 28 d. LitPol Link SP.z.o.o. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo nuspręsta sustabdyti LitPol Link bendrovės veiklą iki tol, kol Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. ir LITGRID AB priims sprendimą vykdyti bendrą projektą, bet ne ilgiau nei 24 mėnesiams. Bendrovėje 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. investicijos į "LitPol Link" Sp.z.o.o. vertės sumažėjimas sudarė 295 tūkst. Eur.

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2017 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2017 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	5 577	672	3 836	436
"LitPol Link" Sp.z.o.o.	195	79	-	-

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2016 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2016 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	6 233	1 688	4 359	159
"LitPol Link" Sp.z.o.o.	195	79	242	(222)

7. Suteiktos paskolos

2017 m. spalio 25 d. AB „Litgrid“ ir UAB „TETAS“ sudarė paskolos sutartį. Šia paskolos sutartimi AB „Litgrid“ suteikė UAB „TETAS“ 1,6 mln. Eur, kurie skirti piniginių srautų subalansavimui. Metinis palūkanų dydis – 2,09 proc., paskolos grąžinimo terminas 2020 m. spalio 25 d.

Kaip nurodyta 6 pastaboje, 2017 m. gruodžio 29 d. (įregistravus) įstatinio kapitalo padidinimą 397 477 Eur, visa akcijų emisijos kaina buvo apmokėta pinigais, atlikus tarpusavio užskaitą su paskola. Po įskaitymo likusi suteiktos paskola suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 202 523 Eur.

8. Finansinis turtas, galimas parduoti

Grupės ir Bendrovės finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudaro šių įmonių akcijos:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
NordPool (2 proc.)	2 693	2 693	2 693	2 693
Apskaitinė vertė	**2 693**	**2 693**	**2 693**	**2 693**

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvertino NordPool akcijas tikrąja verte, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 7,5 proc. Tikroji vertė 2017 m. gruodžio 31 d. nepasikeitė, 2016 m. gruodžio 31 d. tikroji vertė pasikeitė 420 tūkst. Eur, kuri buvo apskaityta kitose bendrose pajamose kaip pelnas.

9. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai	1 323	4 128	354	318
Atimti: vertės sumažėjimas	(304)	(218)	(255)	(193)
Apskaitinė vertė	**1 019**	**3 910**	**99**	**125**

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo verte, balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 394 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 224 tūkst. Eur) ir Bendrovėje 318 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 193 tūkst. Eur). Grupėje

sąnaudose per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 8 513 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 6 265 tūkst. Eur), Bendrovėje – 136 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 184 tūkst. Eur).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2017 ir 2016 metais:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	218	278	193	252
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	86	(60)	62	(59)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	**304**	**218**	**255**	**193**

10. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	20 538	19 823	20 538	19 823
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	5 267	4 489	-	-
Kitos prekybos gautinos sumos	2 887	2 041	2 886	2 041
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(6 482)	(7 312)	(6 402)	(7 312)
Apskaitinė vertė	**22 210**	**19 041**	**17 022**	**14 552**

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupė ir Bendrovė 2017 metais apskaitė 173 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą dėl apmokėtų sumų ir 737 tūkst. Eur nurašymą dėl beviltiškomis pripažintų individualiai įvertintų abejotinų skolų, susijusių su įsiskolinimais už įsigytą elektros energiją (2016 metais apskaitė 79 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą).

Prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Nepradelsta	20 965	18 293	16 986	14 356
Pradelsta iki 30 dienų	1 112	648	36	153
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	77	7	-	5
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	-	-	-	-
Pradelsta virš 90 dienų	56	93	-	38
Apskaitinė vertė	**22 210**	**19 041**	**17 022**	**14 552**

11. Kitos gautinos sumos

Kitas gautinas sumas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Gautinos VIAP lėšos	-	1 632	-	1 632
Gautinos dotacijos	20 168	18 869	20 168	18 869
Gautinos sumos už turto nuomą	-	86	-	-
Kitos gautinos sumos	1 116	4 330	486	4 093
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(9)	(1)	(9)	(1)
Apskaitinė vertė	**21 275**	**24 916**	**20 645**	**24 593**

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Vertės sumažėjimo pasikeitimas per metus

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	**1**	**14 499**	**1**	**14 499**
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	8	(14 498)	8	(14 498)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	**9**	**1**	**9**	**1**

2016 metais vertės sumažėjimo atstatymas Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitai neturėjo jokios įtakos, nes Bendrovė teisių ir pareigų perleidimo sutartimis perleido UAB „Baltpool“ reikalavimo teises į VIAP lėšų skolininkus.

Kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Nepradelsta	21 270	22 214	20 640	21 891
Pradelsta iki 30 dienų	5	2	5	2
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	-	-	-	-
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	-	-	-	-
Pradelsta virš 90 dienų	-	2 700	-	2 700
Apskaitinė vertė	**21 275**	**24 916**	**20 645**	**24 593**

2016 m. gruodžio 31 d. virš 90 dienų pradelstos sumos 2 700 tūkst. eurų sudarė gautinas PVM iš UAB „Baltpool“, kuris buvo sumokėtas Bendrovei 2017 metais pagal susitarimus su UAB „Baltpool“.

12. Kitas finansinis turtas

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	1 877	1 499	1 877	1 499
Už perkrovų valdymą gautos lėšos (2.18 pastaba)	6 107	7 761	6 107	7 761
Finansinis turtas, laikomas pardavimui	752	752	752	752
Apskaitinė vertė	**8 736**	**10 012**	**8 736**	**10 012**

Kaip aprašyta 1-oje pastaboje, finansinį turtą, laikomą pardavimui sudaro UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 proc. akcijų paketo vertė.

2017 m. gegužės 15 d. AB „Litgrid“ ir UAB „Lietuvos energija“ sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi AB „Litgrid“ perleido UAB „Lietuvos energija“ 1000 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ akcijų, sudarančių 0,004 proc. visų UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ akcijų. UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ akcijos parduotos už 847 eurų sumą.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pinigai banke	696	798	434	608
Apskaitinė vertė	**696**	**798**	**434**	**608**

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė artima jų apskaitinei vertei.

14. Įstatinis kapitalas ir akcijų priedai

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 256 100,20 eurų ir buvo padalintas į 504 331 380 0,29 euro nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Akcijų priedai, kurie buvo suformuoti atskyrimo metu, sudaro 8 579 tūkst. Eur. Iki atskyrimo akcijų priedai susidarė didinant AB „Lietuvos energija“ įstatinį kapitalą kaip skirtumas tarp akcijų nominalios ir apmokėjimo verčių.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės padėties ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, gražinti kapitalą akcininkams ar išleisti naują akcijų emisiją. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	**7 326**	**(1 098)**	**6 228**
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(691)	104	(587)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(37)	4	(33)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	**6 598**	**(990)**	**5 608**
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(630)	94	(536)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(65)	9	(56)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainavimas	428	(64)	364
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	**6 331**	**(951)**	**5 380**

Bendrovė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	**7 221**	**(1 083)**	**6 138**
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(678)	102	(576)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(33)	4	(29)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	**6 510**	**(977)**	**5 533**
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(569)	85	(484)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(59)	9	(50)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	**5 882**	**(883)**	**4 999**

16. Privalomasis, finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. Bendrovės sukauptas privalomasis rezervas atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir sudaro 10 proc. įstatinio kapitalo.

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas - tai finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus finansinį turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš šio rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas ir negali būti mažinami nuotoliai.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2017 m. balandžio 25 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 20 tūkst. Eur iš nepaskirstytojo pelno į kitus rezervus.

17. Dividendai

2017 m. balandžio 25 d. įvykusio „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 18 155 930 eurų dividendų. Dividendai, tenkantys vienai akcijai – 0,036 Eur.

18. Avansu gautos dotacijos

Avansu gautas dotacijas sudaro dotacijos, skirtos įsigyti ilgalaikį turtą. Per 2017 m. ir 2016 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	**3 870**	**3 870**
Gauta per laikotarpį	68 592	68 592
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(72 424)	(72 424)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	**38**	**38**
Gautos dotacijos	8 133	8 133
Papildomai pripažintos dotacijos	1 281	1 281
Perkrovų pajamos	10 163	10 163
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(19 577)	(19 577)
Panaudotos dotacijos sąnaudų kompensavimui	(16)	(16)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	**22**	**22**

19. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ilgalaikės				
Banko paskolos	108 353	116 435	108 353	116 435
Trumpalaikės				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	8 082	8 082	8 082	8 082
Banko sąskaitos perviršis	34 656	40 986	33 311	40 171
Iš viso paskolų	**151 091**	**165 503**	**149 746**	**164 688**

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Tarp 1 ir 2 metų	14 225	8 082	14 225	8 082
Nuo 2 iki 5 metų	42 676	42 676	42 676	42 676
Po 5 metų	51 452	65 677	51 452	65 677
Iš viso	**108 353**	**116 435**	**108 353**	**116 435**

Grupė ir Bendrovė 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. neturėjo reikšmingų įkeitimų.

Grupės ir Bendrovės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,87 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,83 proc.)

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir overdraftų likutis buvo 10 944 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 36 014 tūkst. Eur), Bendrovės – 9 689 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 34 829 tūkst. Eur).

Bendrovė pagal paskolos sutartis su Nordic Investment Bank ir su European Investment Bank yra įsipareigojusi neviršyti grynojo skolos rodiklio ir EBITDA santykio, kuris 2017 ir 2016 metais turėtų būti ne didesnis nei 4,5. Ilgalaikių paskolų, kurioms galioja šis reikalavimas, iš Nordic Investment Bank likutis 2017 m. gruodžio 31 d. yra 43 353 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. - 51 435 tūkst. EUR) ir iš European Investment Bank likutis 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. yra 65 000 tūkst. EUR, neįvertinant ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalies. Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. šį reikalavimą įvykdė.

Taip pat bendrovė pagal šias paskolų sutartis abiems bankams yra įsipareigojusi neviršyti palūkanų padengimo rodiklio, kuris 2017 ir 2016 metais turėtų būti ne didesnis nei 3. Šį reikalavimą Bendrovė įvykdė.

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2017 m. ir 2016 m. suderinimas:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	696	798	434	608
Ilgalaikės paskolos	(108 353)	(116 435)	(108 353)	(116 435)
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	(820)	-	-	-
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	(8 082)	(8 082)	(8 082)	(8 082)
Trumpalaikės paskolos	(34 656)	(40 986)	(33 311)	(40 171)
Išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	(443)	-	-	-
Grynoji skola	**(151 658)**	**(164 705)**	**(149 312)**	**(164 080)**

Grupė	Pinigai	Paskolos	Išperkamoji nuoma	Iš viso
Grynoji skola 2016 m. gruodžio 31 d.	**798**	**(165 503)**	**-**	**(164 705)**
Įsigijimas	-	-	(1 423)	(1 423)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(102)	-	160	58
Overdraft'o pasikeitimas	-	6 330	-	6 330
Grąžinta paskola	-	8 082	-	8 082
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	**696**	**(151 091)**	**(1 263)**	**(151 658)**

Bendrovė	Pinigai	Paskolos	Iš viso
Grynoji skola 2016 m. gruodžio 31 d.	**608**	**(164 688)**	**(164 080)**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(174)	-	(174)
Overdraft'o pasikeitimas	-	6 860	6 860
Grąžinta paskola	-	8 082	8 082
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	**434**	**(149 746)**	**(149 312)**

20. Išperkamosios nuomos įsipareigojimai

Grupė	2017-12-31		2016-12-31	
	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė
Išperkamosios nuomos mokėjimai:				
Per pirmus metus	462	443	-	-
Per antrus – penktus metus	849	820	-	-
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	**1 311**	**1 263**	**-**	**-**
Atimti: būsimas palūkanas	(48)	-	-	-
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	**1 263**	**1 263**	**-**	**-**

Grupės įmonė UAB „TETAS“ 2017 metais lizingo būdu įsigijo transporto priemonių, kurių likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. – 1 332 Eur.

21. Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pradžioje	**7 966**	**-**	**7 966**	**-**
Gautos perkrovų valdymo pajamos per periodą	10 206	11 405	10 206	11 405
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(10 163)	-	(10 163)	-
Perkrovų valdymo pajamos pripažintos pajamomis per periodą	(1 445)	(3 439)	(1 445)	(3 439)
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pabaigoje	**6 564**	**7 966**	**6 564**	**7 966**

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro perkrovų pajamos, kaip aprašyta 2.18 pastaboje. 2017 m. gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos, lygios 6 564 tūkst. Eur, bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2017 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintos 1 445 tūkst. Eur vertės perkrovų pajamos (2016 m. – 3 469 tūkst. Eur), skirtos padengti sąnaudas, patirtas siekiant užtikrinti paskirstytojo pralaidumo panaudojimą.

22. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	609	-	609	-
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	150	152	85	81
Garantiniai atidėjiniai	5	-	-	-
Apskaitinė vertė	**764**	**152**	**694**	**81**

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Bendrovės kolektyvinę sutartį mokėtinos sumos (2.17 pastaba).

23. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	4 351	4 274	4 632	4 258
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	(2 142)	(2 208)	(2 111)	(2 203)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	**2 209**	**2 066**	**2 521**	**2 055**

2017 metų Grupės ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos mažesnės už Bendrovės dėl iš UAB „TETAS“ perimtinų už atlygį 2017 m. 280 tūkst. Eur mokestinių nuostolių, vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymo nuostatomis.

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
2015 m. gruodžio 31 d.	**19 586**	**1 282**	**478**	**60**	**21 406**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 462)	82	1 081	(8)	(307)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	**18 124**	**1 364**	**1 559**	**52**	**21 099**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 542)	(248)	(181)	1 527	(444)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	**16 582**	**1 116**	**1 378**	**1 579**	**20 655**

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Viso
2015 m. gruodžio 31 d.	**(29 282)**	**(101)**	**(2 138)**	**(180)**	**(31 701)**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 331	112	156	(84)	2 515
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(63)	-	-	-	(63)
2016 m. gruodžio 31 d.	**(27 014)**	**11**	**(1 982)**	**(264)**	**(29 249)**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 368	78	156	(16)	2 586
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(64)	-	-	-	(64)
2017 m. gruodžio 31 d.	**(24 710)**	**89**	**(1 826)**	**(280)**	**(26 727)**

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.	**66**
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2017 m. gruodžio 31 d.	**33**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.	**(8 216)**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2017 m. gruodžio 31 d.	**(6 105)**

Bendrovė

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
2015 m. gruodžio 31 d.	**19 586**	**1 278**	**452**	**-**	**21 316**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 462)	82	1 074	-	(306)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	**18 124**	**1 360**	**1 526**	**-**	**21 010**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 533)	(251)	(195)	1 524	(455)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	**16 591**	**1 109**	**1 331**	**1 524**	**20 555**

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Viso
2015 m. gruodžio 31 d.	**(29 266)**	**(88)**	**(2 138)**	**(180)**	**(31 672)**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 329	110	154	(84)	2 509
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(63)	-	-	-	(63)
2016 m. gruodžio 31 d.	**(27 000)**	**22**	**(1 984)**	**(264)**	**(29 226)**
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 359	67	156	(16)	2 566
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	**(24 641)**	**89**	**(1 828)**	**(280)**	**(26 660)**

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.	**(8 216)**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2017 m. gruodžio 31 d.	**(6 105)**

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčių analizė laike pateikta žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	19 233	19 616	19 151	19 533
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	1 422	1 483	1 404	1 477
Iš viso:	**20 655**	**21 099**	**20 555**	**21 010**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:				
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(24 321)	(26 880)	(24 264)	(26 861)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(2 406)	(2 369)	(2 396)	(2 365)
Iš viso:	**(26 727)**	**(29 249)**	**(26 660)**	**(29 226)**

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	**11 794**	**19 794**	**10 245**	**18 883**
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	1 769	2 969	1 537	2 832
Praėjusių metų pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	(44)	-	(44)	-
Mokestinio nuostolio perėmimo įtaka	(280)	-	-	-
Nepripažintas atidėtojo pelno mokestis nuo mokestinių nuostolių	(43)	(7)	-	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	807	(896)	1 028	(777)
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį)	**2 209**	**2 066**	**2 521**	**2 055**

24. Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Skolos už elektros energiją	6 705	4 754	6 705	4 754
Skolos už rangos darbus, paslaugas	5 359	6 558	1 849	1 086
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	3 031	2 436	3 027	2 427
Skolos už elektros energijos tranzitą	-	109	-	109
Apskaitinė vertė	**15 095**	**13 857**	**11 581**	**8 376**

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

25. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	-	869	-	869
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	328	-	328	-
Apskaitinė vertė	**328**	**869**	**328**	**869**

*Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

2017 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimų įvykdymo garantija perklasifikuota į Kitas mokėtinas sumas, o Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų perklasifikuotos iš Kitų mokėtinų sumų (26 pastaba).

26. Kitos mokėtinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	116	274	116	274
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų	-	660	-	660
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	697	653	166	175
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	1 184	1 010	634	513
Mokėtinas PVM	1 782	1 284	1 400	1 178
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	510	548	508	546
Mokėtini dividendai	470	401	470	401
Sukauptos kitos sąnaudos	1 275	2 034	1 091	1 812
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	-	1 125	-	1 125
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	1 477	-	1 477	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2 401	1 609	2 584	1 700
Apskaitinė vertė	**9 912**	**9 598**	**8 446**	**8 384**

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

2017 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimų įvykdymo garantija perklasifikuota iš Gautų išankstinių apmokėjimų, o Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų perklasifikuota į Gautus išankstinius apmokėjimus (25 pastaba).

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

27. Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

Elektros energijos pajamas sudaro

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Elektros perdavimo paslauga	68 269	67 968	68 269	67 968
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	17 779	22 066	17 779	22 066
Galios rezervavimo paslaugos	42 530	33 923	42 530	33 923
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	4 063	6 041	4 063	6 041
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga	8 487	7 105	8 487	7 105
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	719	2 674	719	2 674
Perkrovų pajamos	1 445	3 438	1 445	3 438
Iš viso	**143 292**	**143 215**	**143 292**	**143 215**

2017 m. pajamos už elektros perdavimą, palyginus su 2016 m., išaugo 0,4 proc. iki 68,3 mln. eurų. Pajamos iš elektros perdavimo sudarė 43 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų padidėjimą lėmė išaugęs perduotos elektros energijos kiekis, nes faktinė elektros perdavimo kaina buvo 2,2 proc. mažesnė nei 2016 m.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 19,4 proc. iki 17,8 mln. eurų. Šių pajamų sumažėjimą labiausiai lėmė 21,5 proc. sumažėjęs parduotos balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis dėl mažesnio balansavimo energijos tiekėjų poreikio bei mažesnio elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t. y. suprekiauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo poreikio.

Pajamos už sistemines paslaugas augo 25,4 proc. iki 42,5 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2017 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas sisteminių paslaugų tarifas buvo 23 proc. didesnis nei 2016 m.

28. Kitos pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Remonto ir kitos paslaugos	15 906	15 404	-	-
Pajamos iš turto nuomos	709	1 230	703	1 219
Projektavimo darbai	280	405	-	-
Kitos pajamos	1	6 801	362	6 895
Iš viso	**16 896**	**23 840**	**1 065**	**8 114**

2016 metais kitas pajamas didžiąja dalimi (6 773 tūkst. Eur) sudarė delspinigiai ir netesybos už rangovų pavėluotai atliktus darbus.

29. Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų sąnaudos

Elektros energijos sąnaudas sudaro

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Technologinių nuostolių kompensavimo elektros sąnaudos	15 674	15 409	15 674	15 409
Sisteminių paslaugų sąnaudos	40 391	36 900	40 391	36 900
VIAP sąnaudos (gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių balansavimas)	8 409	7 006	8 409	7 006
Balansavimo ir reguliavimo energijos sąnaudos	12 714	16 678	12 714	16 678
Dalyvavimo ENTSO-e ITC mechanizme sąnaudos	1 448	1 184	1 448	1 184
Jungčių paskirstytų pajėgumų pasinaudojimo užtikrinimo sąnaudos	1 445	3 438	1 445	3 438
Iš viso	**80 081**	**80 615**	**80 081**	**80 615**

2017 m. lyginant su 2016 m. elektros energijos sąnaudos sumažėjo 0,7 proc. Balansavimo (reguliavimo) elektros sąnaudos sumažėjo 23,8 proc. iki 12,7 mln. eurų. Sisteminių paslaugų sąnaudos išaugo 9,5 proc. iki 40,4 mln. eurų. Elektros energijos pirkimo technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos padidėjo 1,7 proc. iki 15,7 mln. eurų.

30. Segmentų ataskaita

Grupė yra išskyrusi šiuos 5 segmentus:

- elektros energijos perdavimas;
- prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija;
- sisteminių paslaugų teikimas;
- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimas;
- remonto ir techninės priežiūros veiklos.

Bendrovės segmentai sutampa su Grupėje išskirtais elektros energijos perdavimo, balansavimo/reguliavimo elektros energijos prekybos, sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimo segmentais. Grupės ir Bendrovės veiklos segmentai nėra jungiami.

Elektros energijos perdavimas – elektros energijos persiuntimas aukštos įtampos (330 - 110 kV) įrenginiais iš gamintojų vartotojams arba tiekėjams iki sutartyje nustatytos ribos. Pagrindinis šios veiklos tikslas – užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą skirstomiesiems tinklams, stambiesiems tinklų naudotojams iš elektrinių ir kaimyninių energetikos sistemų.

Prekyba balansavimo –reguliavimo elektros energija yra paslauga, užtikrinanti elektros gamybos/importo ir poreikio/eksporto subalansavimą.

Sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų teikimas. Bendrovė, užtikrindama patikimą sistemos darbą, perka iš elektros energijos gamintojų galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo ir avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sistemines (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai nenumatytais atvejais sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Bendrovės/Grupės teikiamas VIAP sudaro:

- strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis (tarptautinės elektros jungtys Lietuva-Švedija ir Lietuva-Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) įgyvendinimas;
- atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstravimas, užtikrinantys gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

Remonto ir techninės priežiūros veiklą vykdo Bendrovės dukterinės įmonės UAB „Tetas“ ir UAB „Litgrid Power Link Service“. UAB „Tetas“ pagrindinė veikla – vidutinės įtampos transformatorinių pastočių ir skirstymo punktų rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų teikimas. UAB „Litgrid Power Link Service“ paskirtis - aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centras HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštos įtampos nuolatinės srovės) jungčių valdymui ir eksploatacijai.

Grupės informacija apie segmentus už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2017 m.	Verslo segmentai					
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/ reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	Iš viso
Pajamos	75 561	17 779	42 530	8 487	20 172	164 529
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(4 341)	(4 341)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	**75 561**	**17 779**	**42 530**	**8 487**	**15 831**	**160 188**
Veiklos pelnas (nuostoliai)	9 159	4 769	1 741	(1)	(2 720)	**12 948**
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąją verte*	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**(1 154)**
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**11 794**
Pelno mokestis*	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**(2 209)**
Grynasis pelnas (nuostoliai)	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**9 585**
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	25 797	64	193	-	306	26 360
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	1 209	-	-	-	3	1 212
Ilgalaikio materialiojo vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-

*Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupės informacija apie segmentus už 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2016 m.	Verslo segmentai					
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/ reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	Iš viso
Pajamos	88 236	22 065	33 923	7 105	19 937	171 266
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(4 211)	(4 211)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	**88 236**	**22 065**	**33 923**	**7 105**	**15 726**	**167 055**
Veiklos pelnas (nuostoliai)	18 522	5 084	(3 409)	(2)	986	**21 181**
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąją verte*	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**(1 419)**
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis*	x	x	x	x	x	32
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**19 794**
Pelno mokestis*	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**(2 066)**
Nutraukta veikla	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**129**
Grynasis pelnas (nuostoliai)	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**17 857**
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	26 077	79	238	-	222	26 616
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	911	-	-	-	-	911
Ilgalaikio materialiojo vertės sumažėjimas	502	-	-	-	-	502

*Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupė veikia Lietuvoje ir jos pajamos iš Lietuvos klientų sudaro 95 proc. visų pajamų.

Grupės ir Bendrovės pajamos pagal geografinę kliento lokaciją 2017 m. ir 2016 m. sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Lietuva	152 829	147 830	136 998	132 104
Norvegija	1 510	4 283	1 510	4 283
Švedija	3 132	11 074	3 132	11 074
Latvija	441	714	441	714
Estija	1 571	1 544	1 571	1 544
Lenkija	559	524	559	524
Kitos šalys	146	1 086	146	1 086
Iš viso:	**160 188**	**167 055**	**144 357**	**151 329**

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

Grupės / Bendrovės pajamos 2017 metais iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/ reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
Energijos skirstymo operatorius AB	60 898	1 668	37 540	100 106
Orlen Lietuva AB	3 667	29	1 908	5 604
Lietuvos energijos gamyba AB	169	1 765	99	2 033

Grupės / Bendrovės pajamos 2016 metais iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo/ reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
Energijos skirstymo operatorius AB	61 081	1 034	29 970	92 085
Energijos tiekimas UAB	-	5 401	-	5 401
Lietuvos energijos gamyba AB	171	2 607	80	2 858

31. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės ir Grupės susijusios šalys 2017 m. ir 2016 m. buvo:
- Bendrovės patronuojanti įmonė EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai;
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės;
- AB „Amber Grid“ (bendri akcininkai);
- UAB „Baltpool“ (bendri akcininkai);
- Vadovybė.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimus.

2017 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos pajamos
Grupės patronuojanti įmonė (UAB "EPSO-G")	-	-	89	-	-
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	646	158	5 274*	51
	-	**646**	**247**	**5 274**	**51**

2017 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos pajamos	Suteiktos paskolos
Grupės patronuojanti įmonė (UAB "EPSO-G")	-	-	81	-	-	-
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	646	158	5 274*	51	-
Bendrovės dukterinės įmonės	746	14	4 408	137	5	1 203
	746	**660**	**4 647**	**5 411**	**56**	**1 203**

*VIAP lėšos, gautos iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus).

2016 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB "EPSO-G")	15	-	17	388
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	4 871	(652)	24 001*
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	38	85	361	1 218
	53	**4 956**	**(274)**	**25 607**

2016 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patronuojanti įmonė (UAB "EPSO-G")	14	-	15	388
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	4 871	(652)	24 001*
Bendrovės dukterinės įmonės	345	332	4 576	113
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	38	85	361	1 218
	397	**5 288**	**4 300**	**25 720**

*VIAP lėšos, gautos iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus).

Sandorius su kitomis Valstybės valdomomis įmonėmis sudarė verslo sandoriai, kurie yra reguliuojami teisės aktais, todėl šie sandoriai nėra atskleidžiami.

Išmokos vadovybei

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	826	813	537	556
Iš jų: Išeitinės kompensacijos	31	43	-	33
Vadovų skaičius (vidutinis metinis)	13	12	7	7

Vadovybe yra laikomi Grupės administracijos vadovai ir departamentų direktoriai.

32. Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai

2017 m. ir 2016 m. laikotarpio Grupės pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	2017	2016
Grynasis pelnas (nuostoliai), priskirtinas Bendrovės akcininkams (tūkst. Eur)	9 585	17 847
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	504 331 380	504 331 380
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (eurais)	**0,019**	**0,035**

33. Nutraukta veikla

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB „EPSO-G“ sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB „EPSO-G“ 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų BALTPOOL UAB akcijų, sudarančių 67 proc. visų BALTPOOL UAB akcijų. UAB „EPSO-G“ nuosavybės teisė perėjo nuo 2016 m. kovo 1 d. BALTPOOL UAB akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų. „EPSO-G“ už akcijas pilnai atsiskaitė.

Dėl skirtumo tarp BALTPOOL UAB grynojo turto vertės ir akcijų pardavimo kainos Grupė bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitė 97 tūkst. Eur nutraukiamos veiklos pardavimo pelną.

2016 m. vasario 29 d. BALTPOOL UAB turtą ir įsipareigojimus sudarė:

Sutrumpinta finansinės padėties ataskaita	**2016-02-29**
Ilgalaikis nematerialusis turtas	21
Ilgalaikis materialusis turtas	7
Kitas ilgalaikis turtas	2
Trumpalaikis turtas	38 401
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	460
Turto viso (be sandorių su Grupe):	**38 891**
Gautinos sumos iš Grupės įmonių	-
Turto viso (be sandorių su Grupe):	**38 891**
Ilgalaikiai įsipareigojimai	2
Finansiniai įsipareigojimai	16 596
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	19 834
Įsipareigojimų viso (be sandorių su Grupe):	**36 432**
Mokėtinos sumos Grupės įmonėms	2 025
Įsipareigojimų iš viso:	**38 457**
Grynasis turtas	**434**
Nekontroliuojanti dalis	143
Pardavimo kaina	388
Pardavimo pelnas	(97)

Pardavus BALTPOOL UAB bendrųjų pajamų ataskaitoje visos per 2016 metų du mėnesius uždirbtos pajamos bei patirtos sąnaudos yra priskirtos nutrauktai veiklai.

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	**2016 m. 2 mėnesiai**
Pajamos	95
Sąnaudos	(63)
Finansinė veikla, grynąja verte	-
Pelnas prieš apmokestinimą	32
Pelno mokestis	
Grynasis pelnas (nuostoliai)	32
Nekontroliuojanti dalis	10

Toliau pateikiami BALTPOOL UAB pinigų srautai per 2016 metų du mėnesius.

Sutrumpinta grynųjų pinigų ataskaita	**2016 m. 2 mėnesiai**
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	4 623
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(4 655)

34. Papildoma pinigų srautų informacija

2017 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 635 tūkst. Eur (2016 m. – 19 355 tūkst. Eur) ir kapitalizuotos palūkanos 157 tūkst. Eur (2016 m. – 150 tūkst. Eur).

35. Finansinės rizikos faktoriai

Grupė ir bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės Finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis LITGRID valdybos patvirtintu LITGRID grupės iždo valdymo tvarkos aprašu.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės padėties ataskaitoje)

	Grupė		Bendrovė	
Finansinis turtas	**2017-12-31**	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Prekybos gautinos sumos	22 210	19 041	17 022	14 552
Kitos gautinos sumos	21 274	24 916	20 645	24 593
Kitas finansinis turtas	8 736	10 012	9 939	10 012
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	696	798	434	608
Paskolos ir gautinos sumos	**52 916**	**54 767**	**48 040**	**49 765**
Kitas finansinis turtas				
Finansinis turtas, galimas parduoti	2 693	2 693	2 693	2 693
Finansinis turtas iš viso:	**55 609**	**57 460**	**50 733**	**52 458**

	Grupė		Bendrovė	
Finansiniai įsipareigojimai	**2017-12-31**	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Paskolos	151 091	165 503	149 746	164 688
Prekybos skolos	15 095	13 857	11 581	8 376
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	3 045	3 719	2 311	3 000
Iš viso	**169 231**	**183 079**	**163 638**	**176 064**

Kredito rizika

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	**2016-12-31**	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	52 916	54 767	48 040	49 765

Grupė ir Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 54 proc. (2016 m. gruodžio 31 d.- 58 proc.) visų Grupės ir 68 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 59 proc.) visų Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų. Gautinos sumos iš didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 42 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 33 proc.) visų Grupės ir 53 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 33 proc.) visų Bendrovės gautinų sumų.

„Litgrid“, sudarydama sutartis su pirkėjais – balansavimo energijos tiekėjais, reikalauja sumokėti nustatyto dydžio depozitą arba pateikti banko garantiją, remiantis Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta „LITGRID AB balansavimo energijos tiekėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše“ numatyta tvarka ir sąlygomis. Kitais atvejais, kai pirkėjai yra patikimi klientai – AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuri yra „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonė, kitos stambios pramonės įmonės, Grupė ir Bendrovė iš pirkėjų užstato nereikalauja.

Grupė ir Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybių vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba), motininių bankų reitingai:

Luminor	AA-
Danske bank	A
Swedbank	AA-
SEB	AA-
OP Corporate Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų senėjimo analizė pateikta 10 ir 11 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t.y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynųjų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš veiklos 2017 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai)) rodikliai 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,78 ir 0,76 (2016 m. gruodžio 31 d. - 0,79 ir 0,74). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,75 ir 0,75 (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,74 ir 0,74).

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkių metų
2017 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	18 243	-	-	-	-
Paskolos	2 740	41 144	15 262	44 906	53 079
2016 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	17 576	-	-	-	-
Paskolos	1 396	7 839	50 142	45 200	67 859

Bendrovė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus metus	Per trečius - penktus metus	Po penkių metų
2017 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	13 892	-	-	-	-
Paskolos	1 395	41 144	15 262	44 906	53 079
2016 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	11 376	-	-	-	-
Paskolos	1 396	7 839	49 327	45 200	67 859

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftus, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 177 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 226 tūkst. Eur).

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik eurais.

36. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos, iki išpirkimo laikomos investicijos ir kitas finansinis turtas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams, neatspindėtiems tikrąja verte, įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, kito finansinio turto, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis). 2016 ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir grupės Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė buvo apytiksliai 683 tūkst. eurų mažesnė nei apskaitinė vertė.
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis obligacijų, į kurias investuota, vertės nustatymu. (3 lygis).

37. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

Ginčai dėl netesybų

2016 m. sausio 26 d. gautas UAB „Tetas“ ieškinys, kuriuo prašoma pripažinti negaliojančiais Bendrovės atliktus netesybų įskaitymus bendrai 249 707,73 Eur sumai, kuri buvo įskaityta iš rangovui UAB „Tetas“ mokėtinų sumų už vėlavimą atlikti 110/35/10 kV Marių TP 110 kV skirstyklos rekonstravimo darbus, ir priteisti iš Bendrovės šią skolą, 12 734,10 Eur netesybas, procesines palūkanas ir bylinėjimosi išlaidas. Šiuo metu vyksta bylos nagrinėjimas teisme. 2016 m. lapkričio 29 d. teismas byloje paskyrė ekspertizę, siekiant nustatyti ieškovo parengto darbo projekto atitikimą techniniam projektui. Pagal gautas ekspertizės išvadas LITGRID AB nepagrįstai reikalavo UAB „Tetas“ pakeisti techninį projektą dėl ko vėlavo statybos darbų atlikimas. 2017 m. spalio 30 d. I instancijos teismas ieškinį atmetė, LITGRID AB atliktą įskaitymą pripažino teisėtu ir pagrįstu. UAB „Tetas“ 2017 m. lapkričio 30 d. pateikė apeliacinį skundą. Vyksta bylos nagrinėjimas apeliacinėje instancijoje.
Prognozės: Kadangi bylos nagrinėjimas tęsiasi, Bendrovė paliko padarytą atidėjimą 201 707,73 Eur sumai. Konsoliduotiems grupės rezultatams ginčas įtakos neturi.

A.Žilinskis ir ko UAB 2017 m. kovo 6 d. pateikė ieškinį Bendrovei dėl priešpriešinio vienarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei delspinigių priteisimo. Ieškinio suma – 1 021 804,16 Eur. I instancijos teismas ieškinį tenkino visiškai. Priteisė A.Žilinskis ir ko UAB naudai 953 175,53 Eur už rangos darbus, 68 628,63 Eur delspinigių, 8 proc. dydžio metines procesines palūkanas už priteistą sumą nuo civilinės bylos iškėlimo (2017 m. kovo 9 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos, taip pat 13 262,61 Eur patirtas bylinėjimosi išlaidas. AB „Litgrid“ pateikė apeliacinį skundą. Vyksta bylos nagrinėjimas apeliacinėje instancijoje.
Prognozės: Kadangi bylos nagrinėjimas tęsiasi, Bendrovė paliko padarytą atidėjimą 1 136 885,99 Eur dydžio sumai.

Kiti ginčai

2017 m. rugsėjo 3 d. Bendrovė kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą ir apskundė VPT ir LVPA priimtus administracinius aktus dėl 2014 – 2015 m. Bendrovės vykdyto „110 kV elektros perdavimo linijos Kretinga – Benaičių VE statyba“ pirkimo, kurio objektas yra dalinai finansuojamas ES investicijomis. Artėjant pirkimo sutarties vykdymo pabaigai, LVPA užsakymu VPT atliko vertinimą ir 2017 m. rugpjūčio 3 d. pateikė vertinimo išvadą, kurioje nustatė, kad LITGRID netinkamai įvertino laimėjusio tiekėjo neįprastai mažą kainą ir pažeidė racionalaus lėšų naudojimo, skaidrumo ir lygiateisiškumo principus. Atitinkamai, po Išvados pateikimo, 2017 m. rugpjūčio 24 d. LVPA priėmė sprendimą, kuriuo nustatė, kad LITGRID padarė viešųjų pirkimų pažeidimus ir skyrė 25 proc. dydžio nuo tinkamų finansuoti projekto lėšų arba 486 927,25 Eur finansinę sankciją (ES fondų lėšos mažinamos 243 463,62 EUR). Bendrovė nesutiko su VPT išvada bei LVPA sprendimu ir apskundė juos teismui, prašydama juos panaikinti ir sustabdyti jų galiojimą. Teismas priėmė skundą, tačiau atsisakė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones ir nesustabdė Bendrovės atžvilgiu priimtų administracinių aktų galiojimo. LVPA ir VPT nesutiko su skundu, pateikė savo atsiliepimus teismui. 2018 m. sausio 18 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą ieškinį atmesti. Šiuo metu rengiamas apeliacinis skundas.
Prognozės: Atsižvelgiant į tai, kad pirmosios instancijos teismas priėmė Bendrovei nepalankų sprendimą, tikėtina, kad bylos baigtis bus labiau nepalanki, nei palanki.

AB „Achema“ 2015 m. balandžio 29 d. pateikė ieškinį atsakovams Bendrovei ir rangos darbus su Bendrove sudarytos rangos darbų sutarties pagrindu atlikusiai UAB „TETAS“ dėl 2 326 964,40 Eur nuostolių atlyginimo (solidariai), už 2013 m. balandžio 29 d. įvykusio elektros energijos tiekimo sutrikimo AB „Achema“ vidiniame tinkle sukeltą žalą. 2017 m. vasario 17 d. priimta nutartis dėl ieškinio atsisakymo dalyje dėl 1 759 864,34 EUR negautų pajamų. Vilniaus apygardos teismas 2017 m. kovo 9 d. nutartimi tenkino AB „Achema“ prašymą ir skyrė ekspertizę įvykio priežastims ir pasekmėms nustatyti. 2017 m. rugsėjo 22 d. gautas teismo ekspertizės aktas, kurį Bendrovė ginčija. Bendrovė taip pat pateikė prašymą skirti pakartotinę ekspertizę.
Prognozės: Atsižvelgiant į tai, kad teismo paskirtos ekspertizės išvados yra nepalankios Bendrovei, Bendrovė padarė atidėjimą 567 100 Eur dydžio sumai.

LITGRID AB 2016 m. balandžio 22 d. pateikė Kauno apygardos teismui ieškinį dėl apmokėjimo už LITGRID AB teikiamas elektros energijos perdavimo paslaugas. Pagal 2010 m. liepos 1 d. sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį Nr.432-2010-032E/305F/SUT-59-10 (nauja redakcija nuo 2013 m. sausio 1 d.) AB „Achema“ nesumokėjo 86 323,72 EUR (su PVM) už 2016 m.

sausio-vasario mėnesiais suteiktas paslaugas. Teismas 2017 m. kovo 24 d. sprendimu visiškai patenkino Bendrovės ieškinį: priteisė iš AB „Achema“ 87 590,92 Eur skolos, 6 procentų dydžio procesines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki visiško teismo sprendimo įvykdymo dienos ir 1 567 Eur bylinėjimosi išlaidų LITGRID AB naudai. AB „Achema“ padavė apeliacinį skundą. Vyksta bylos nagrinėjimas apeliacinėje instancijoje.
Prognozės: Atsižvelgiant į tai, kad I instancijos teismo sprendimas buvo palankus Bendrovei, tikėtinas ir apeliacinio teismo palankus sprendimas.

A.Žilinskis ir ko UAB 2017 m. gegužės 26 d. pateikė ieškinį Bendrovei dėl apmokėjimo už papildomus statybos rangos darbus priteisimo. Ieškinio suma – 157 833,77 Eur. Ieškovas įrodinėja, kad jis atliko papildomus statybos rangos darbus, už kuriuos Bendrovė nesumokėjo. I instancijos teismas ieškinį tenkino visiškai. Priteisė A.Žilinskis ir ko UAB naudai 157 833,77 Eur už atliktus papildomus statybos rangos darbus, 8 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme (2017 m. gegužės 31 d.) iki visiško teismo sprendimo įvykdymo dienos, 2 053 Eur žyminio mokesčio ir 6 833,11 Eur išlaidų advokato pagalbai apmokėti. Bendrovė padavė apeliacinį skundą. Vyksta bylos nagrinėjimas apeliacinėje instancijoje.
Prognozės: Kadangi bylos nagrinėjimas tęsiasi, Bendrovė paliko padarytą atidėjimą 157 833,77 Eur dydžio sumai.

38. Audito įmonės suteiktos paslaugos

Pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė 2017 m. suteikė Grupei / Bendrovei tūkst. Eur:

Paslaugų rūšys	Grupė	Bendrovė
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	27	19
Užtikrinimo ir kitos susiję paslaugos	3	3
Verslo konsultavimo paslaugos	23	23
Mokesčių konsultavimo paslaugos	-	-
Viso:	**53**	**45**

39. Pobalansiniai įvykiai

2018 m. kovo 6 d. UAB „TETAS“ pasirašė kreditavimo sutarties Nr. 0041105014693-38 pakeitimą Nr. 17 su AB SEB banku, pagal kurią Bendrovei suteikiamas 1 700 tūkst. eurų sąskaitos kredito perviršio limitas ir 1 500 tūkst. eurų kredito limitas garantijoms leisti. Sutartis galioja iki 2019 m. kovo 7 d.